

Vlaams
Parlement

ingediend op **510** (2015-2016) – Nr. 1
16 oktober 2015 (2015-2016)

Beleidsbrief

Algemeen Regeringsbeleid
2015-2016

ingediend door minister-president Geert Bourgeois

Beleidsbrief 2015-2016

Algemeen Regeringsbeleid

INHOUD

Lijst met afkortingen	5
Managementsamenvatting	6
I. Inleiding	9
II. Strategische en operationele doelstellingen	11
SD 1 Ondersteuning besluitvorming en werking van de Vlaamse Regering en uitwerking van de Vlaamse justitie	11
SD 2 Strategische planning en transversale beleidscoördinatie	19
SD 3 Opvolging ontwikkelingen in de samenleving en monitoring van het regeringsbeleid	26
SD 4 Specifieke horizontale strategische prioriteiten	36
SD 5 Communicatie	43
SD 6 Audit	47
Bijlage 1: Regelgevingsagenda	51
Bijlage 2: Overzicht van de wijze waarop gevolg werd gegeven aan de re- soluties en moties van het Vlaams Parlement tijdens de lopende legislatuur	55
Bijlage 3: Koppeling van de strategische doelstellingen met de begroting 2016	59
Bijlage 4: Inhoudelijke rapportering over de opvolging van de aanbevelin- gen van het Rekenhof	60
Bijlage 5: Overzicht van de wijze waarop gevolg werd gegeven aan de ar- resten van het Grondwettelijk Hof en van het Hof van Justitie waarin Vlaamse decreten werden vernietigd of ongrondwettig of strijdig met het EU-recht werden bevonden	60

Lijst met afkortingen

ABB	Agentschap Binnenlands Bestuur
AIV	Agentschap Informatie Vlaanderen
B.S.	Belgisch Staatsblad
CCVO	Crisiscentrum van de Vlaamse overheid
DBRC	Dienst van de Bestuursrechtscolleges
DuWoBo	Duurzaam Wonen en Bouwen
EPEC	Europese expertisecentrum Publiek-private samenwerking
EU	Europese Unie
EWI	Economie, Wetenschap en Innovatie
IAO	Internationale Arbeidsorganisatie
IIS	Interfederaal Instituut voor de Statistiek
IMCDO	Interministeriële Conferentie Duurzame Ontwikkeling
INR	Instituut voor Nationale Rekeningen
ISSP	International Social Survey Programme
kmo	Kleine en middelgrote ondernemingen
LNE	Leefmilieu, Natuur en Energie
NHP	Nationaal Hervormingsprogramma
OESO	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling
PPS	Publiek-private samenwerking
RWO	Ruimtelijk Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed
SALK	Strategisch Actieplan voor Limburg in het Kwadraat
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
SVR	Studiedienst van de Vlaamse Regering
VESOC	Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité
VHP	Vlaams Hervormingsprogramma
vleva	Vlaams-Europees verbindingsagentschap
VN	Verenigde Naties
VO	Vlaamse overheid
VREG	Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt
VRF	Vlaams Rampenfonds
VRIND	Vlaamse Regionale Indicatoren
VVSG	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten
WSE	Werk en Sociale Economie

Managementsamenvatting

Ondersteuning besluitvorming en werking Vlaamse Regering en uitwerking van de Vlaamse justitie

Met de digitalisering van het agenderingsproces van de wekelijkse ministerraad en de mogelijkheid om voortaan digitaal te vergaderen, heb ik met de Vlaamse Regering een belangrijke stap gezet in de optimalisatie van de eigen processen. Ik zet verder in op het verminderen van de regeldruk met een optimalisering van het bestaande beoordelingskader. Ik start de dialoog met verschillende (institutionele) partners over hoe we als Vlaamse overheid de regeldruk verder kunnen verminderen en meer vertrouwen kunnen geven aan burgers, bedrijven en verenigingen. De communicatie over de inwerkingtreding van nieuwe regelgeving en de monitoring worden geoptimaliseerd. De Dienst van de Vlaamse Bestuursrechtscolleges is operationeel en blijft inzetten op de digitalisering van de procedures voor de rechtscolleges. Ik geef verder gevolg aan de operationalisering van het Vlaams strafrechtelijk vervolgingsbeleid en de hervorming van het Vlaams handhavings- en inspectiebeleid. In 2016 zal het formele goedkeuringstraject van het Vlaamse onteigeningsdecreet opgestart kunnen worden. Daarmee wil ik de verschillende sectorale onteigeningsmachtigingen beter op elkaar afstemmen en integreren in één uniforme onteigeningsprocedure.

Strategische planning en transversale beleidscoördinatie

In 2016 start ik met de uitvoering van de langetermijnstrategie voor Vlaanderen die in 2015 is ontwikkeld. Om de transities en systeeminnovaties uit die strategie te realiseren, zet ik een aantal operationele stappen. Ik volg de transitieprioriteiten op in partnerschap met de verschillende spelers. Ik neem bijkomende maatregelen die moeten leiden tot een nog verdere versterking en verdieping van het Europees semester binnen de Vlaamse overheid en tot een nog grotere Europese zichtbaarheid van Vlaanderen met betrekking tot het Europees semester. Ik blijf verder inzetten op duurzame ontwikkeling en bouw de werking van het expertisecentrum duurzaamheid verder uit. De werkzaamheden van de Interministeriële Conferentie Duurzame Ontwikkeling (IMCDO) worden voortgezet ter versterking van de samenwerking met de andere bestuursniveaus. Mijn administratie coördineert het Vlaams beleid rond overheidsopdrachten en voorziet in het benodigde instrumentarium om de doelstelling te behalen van 100% duurzame overheidsopdrachten tegen 2020. Het vernieuwde afwegingskader voor publiek-private samenwerking (PPS) en het bijbehorende proces worden afgerond en in de praktijk geïmplementeerd. Ik zet verder in op kennisoverdracht over PPS, de verhoging van de transparantie van PPS-projecten en de ondersteuning van de lokale besturen daarbij. Ik optimaliseer de rapportering over alternatieve financiering door ze te digitaliseren en door de scope ervan te verruimen.

Opvolging ontwikkelingen in de samenleving en monitoring van het regeringsbeleid

Zoals aangekondigd in het samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid en de deelstaten inzake de interfederalisering van de statistiek, wordt in 2016 een Vlaamse statistische autoriteit operationeel. Die zal instaan voor de coördinatie van de statistiekproductie, de bewerking en verspreiding ervan in de Vlaamse overheid en voor de kwaliteitsbewaking van de openbare statistieken. Om mijn beleid goed te kunnen onderbouwen, zet ik verder in op de ontwikkeling van projectie- en simulatietechnieken, op contextanalyses, op monitoring van domeinoverschrijdende thema's en beleidsplannen, met bijzondere aandacht voor de internationale dimensie (onder meer het Europees semester), alsook op evaluatieonderzoek. Ik blijft werk maken van de uitrol en de verankering van het project doelstellingenmanagement in de Vlaamse overheid. Ik werk een voorstel

uit voor de koppeling van de begrotingscyclus aan de beleids- en beheerscyclus en ik voorzie in een ondersteuningsaanbod om de inhoudelijke kwaliteit van doelstellingen, indicatoren, processen en projecten te verbeteren.

Coördinatie van specifieke horizontale strategische prioriteiten

Ik zie erop toe dat de uitvoering van de kerntakenplannen wordt opgevolgd en dat de vijf principes van de kerntakenplannen (eigen dienstverlening, regelgeving, handhaving en inspectie, vergunningen en erkenningen, subsidies) een belangrijk onderdeel vormen van de rapportering over de monitoring van het Vlaams regeerakkoord. Ik werk via consultatie, advies en overleg de beleidsopties uit voor de verbetering van beleidsadviesverlening en overleg. Op basis daarvan wil ik concrete voorstellen voorleggen zodat in 2017 de implementatietrajecten kunnen worden opgestart. De resterende overdrachten in het kader van de zesde staatshervorming worden met dezelfde zorg en via dezelfde samenwerkingsverbanden opgenomen als de reeds gerealiseerde. Het voorzitterscollege zet verder in op zijn strategische rol als bruggenbouwer en overkoepelend managementorgaan. Ik werk een monitoringsmechanisme uit om de maatregelen in het decreet deugdelijk bestuur overkoepelend op te volgen. Ik zet de hervorming van het Vlaams bestuursrecht op als een breed gedragen project in samenspraak met de verschillende stakeholders. Ik wil die hervorming immers gebruiken als hefboom voor een meer klantgerichte Vlaamse overheid ten dienste van burgers, bedrijven en verenigingen. Op het vlak van risicomanagement in de Vlaamse overheid focus ik op overheidsbrede risico-inventarisatie en risicoreductie. In het kader van de verdere uitbouw van het Vlaams Rampenfonds herzien mijn diensten de procedures voor de erkenning als ramp en de dossierbehandeling. De Vlaamse bouwmeester maakt bij zijn aantreden een meerjarenprogramma op. Het huidige instrumentarium van het team van de Vlaamse bouwmeester wordt geëvalueerd en bijgestuurd zodat het op een optimale manier de vernieuwde taakstelling van het bouwmeesterschap kan dienen.

Communicatie

Mijn diensten stimuleren de integratie van communicatie in beleid, onder meer door deelname aan de vorming om communicatie en beleid beter met elkaar te verbinden, aan te moedigen en ervaringen en goede praktijken te delen. Om de effectiviteit van het beleid en de communicatie van de Vlaamse overheid te versterken, verkennen mijn diensten vernieuwende methodes en technieken voor sociale marketing. Ze houden een overzicht bij van wat er op dat terrein beweegt, delen praktijkvoorbeelden en onderzoeken hoe proefprojecten kunnen worden opgezet. Er wordt een nieuwe raamovereenkomst uitgebouwd die communicatie-initiatieven evalueert en inzicht geeft in drempels en hefbomen, zodat de effectiviteit van het beleid en de communicatie van de Vlaamse overheid worden versterkt. Mijn diensten ontwikkelen een overheidsbrede corporate communicatiestrategie voor iedereen die op een of andere manier communiceert vanuit de Vlaamse overheid als geheel. We maken het baanbrekende vakmanschap in Vlaanderen zichtbaar door een raamovereenkomst te sluiten voor copywriting, fotografie, film en huisstijl. De communicatie over een aantal projecten die van belang zijn voor de internationale uitstraling van Vlaanderen, pakken we gecoördineerd aan. Mijn diensten ontwikkelen een coherent beleid voor de interne communicatie en starten met de uitwerking van een coherent nieuwsbeleid voor de Vlaamse overheid.

Audit

De Vlaamse Regering wil de verdere verbetering van organisatiebeheersing actief stimuleren en ondersteunen. Een onafhankelijke, objectieve en bekwame auditinstantie is daarbij voor mij een belangrijke actor. Audit Vlaanderen vervult, aangestuurd door twee auditcomités, de auditfunctie voor zowel de lokale besturen als voor de Vlaamse Administratie. Het voert systematisch auditopdrachten uit op een onafhankelijke, objectieve en bekwame wijze, en

formuleert aanbevelingen als dat nodig blijkt. Naast de periodieke opvolging van deze aanbevelingen worden thema-audits, organisatie-audits en audits op risicovolle kernprocessen uitgevoerd. Beleidsgerichte rapporten en de adviezen van de auditcomités aan de Vlaamse Regering beogen de versterking van het politieke draagvlak en de betrokkenheid van de leidend ambtenaren voor de verder uitbouw van de organisatiebeheersing. Andere belangrijke hefboomen zijn communicatie en sensibilisering, onder meer het aanbod van goede praktijken en de globale rapporten naar aanleiding van de uitvoering van thema-audits. Tenslotte wordt volop ingezet op de verdere afstemming tussen de verschillende audit- en controleactoren volgens het 'single audit'-principe, zoals eerder beslist door de Vlaamse Regering.

I. Inleiding

Met dit document leg ik de beleidsbrief Algemeen Regeringsbeleid 2015-2016 voor aan het Vlaams Parlement.

De Vlaamse Regering staat ook dit jaar voor belangrijke uitdagingen. Ze wil verder inzetten op de efficiëntie, effectiviteit, kwaliteit, integriteit en klantgerichtheid van haar dienstverlening, waarbij de overheid zich bezighoudt met de echte problemen en de mogelijke oplossingen. Samenwerking en dialoog zijn daarbij cruciaal, niet alleen binnen de overheidsdiensten en de regering, maar ook met de belanghebbenden, zoals burgers, steden en gemeenten, ondernemingen, het middenveld en verenigingen. De Vlaamse Regering wil met haar beleid vertrouwen winnen en meer vertrouwen geven aan de verschillende belanghebbenden.

Als regeringsleider wil ik, samen met mijn collega's van de Vlaamse Regering, inzetten op een vlotte werking van de Vlaamse Regering met aandacht voor kwaliteitsvolle besluitvorming, bewaak ik de strategische planning van het regeringsbeleid, verzorg ik de beleidsmonitoring, coördineer ik strategische regeringsprojecten en probeer ik zo transparant mogelijk in interactie te treden met de verschillende belanghebbenden.

Om aan die uitdagingen tegemoet te komen, heb ik als regeringsleider werk gemaakt van de verdere uitbouw van een Vlaams center of government. Een center of government wordt door OESO omschreven als een dienst die directe ondersteuning biedt aan een regeringsleider en aan zijn regering als ploeg voor de werking van de regering en voor regeringsbrede aangelegenheden. Het Vlaamse center of government, namelijk het Departement Kanselarij en Bestuur, is ontstaan uit de fusie van een groot deel van het voormalige Departement Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid en een onderdeel van het voormalige Departement Bestuurszaken. Op 1 januari 2016 kantelt de Studiedienst van de Vlaamse Regering ook officieel in het center of government in. Die drie entiteiten werken vandaag al samen als een center of government en zijn verantwoordelijk voor de volgende domeinen:

- besluitvorming en werking van de Vlaamse Regering, werking van de kabinetten en relaties met de andere overheden;
- kwaliteit, coherentie en rechtszekerheid van de Vlaamse Regering;
- strategische planning op basis van een langetermijnvisie op de samenleving die geldt als ankerpunt en toetssteen voor het beleid over de beleidsdomeinen heen;
- structurele beleidsondersteuning en programmawerking met het oog op doordachte, duurzame en gedragen oplossingen voor regeringsbrede maatschappelijke uitdagingen;
- specifieke horizontale strategische prioriteiten, zoals de zesde staatshervorming, de reorganisatie van de overheid, de relatie tussen politiek en administratie, risicomanagement en crisiscoördinatie;
- monitoring van de ontwikkelingen in de samenleving, de internationale context en de beleidsuitvoering op basis van gekwantificeerde, gedragen en internationaal vergelijkbare langetermijndoelstellingen;
- communicatie en belanghebbendenmanagement.

Het Vlaamse center of government is dus de verbindende entiteit bij uitstek binnen de Vlaamse overheid en probeert bij de uitvoering van de bovenstaande taken de doelstellingen van de leider van de Vlaamse Regering en van de voltallige Vlaamse Regering mee te helpen bereiken.

De Vlaamse Regering waakt erover dat Audit Vlaanderen op een onafhankelijke manier kan functioneren. Tegelijkertijd beschouw ik Audit Vlaanderen als een

cruciale partner in de verdere professionalisering van de lokale besturen en de Vlaamse administratie.

De voorgestelde doelstellingen, projecten en acties geven uitvoering aan het regeerakkoord en zijn voorbereid in diverse participatieve trajecten met alle belanghebbenden.

II. Strategische en operationele doelstellingen

1. Ondersteuning besluitvorming en werking van de Vlaamse Regering en uitwerking van de Vlaamse justitie

SD 1 Een vlotte en betrouwbare dienstverlening voor de Vlaamse Regering, een innoverend procesmanagement voor de besluitvorming en uitwerking van de Vlaamse justitie

OD 1.1 Vlotte en betrouwbare dienstverlening voor de Vlaamse Regering en een coherente en transparante besluitvorming

Realisaties 2015

Om de operationele werking van de Vlaamse Regering en de kabinetten te ondersteunen, doe ik een beroep op het Departement Kanselarij en Bestuur. Ik zorg ervoor dat digitalisering de norm wordt voor het besluitvormingsproces. Met de digitalisering van het agenderingsproces van de wekelijkse ministerraad en de mogelijkheid om voortaan digitaal te vergaderen, zet ik met de Vlaamse Regering een belangrijke stap in de vernieuwing van haar eigen processen. De agenda's, documenten, beslissingen en notulen van de Vlaamse Regering waren via de DORIS-databank, waarin op full text gezocht kan worden, al geruime tijd digitaal beschikbaar op de computer. Recent zijn ze ook raadpleegbaar op tablets en smartphones.

Voor een transparante besluitvorming wordt het gebruik van groenboeken, witboeken en conceptnota's geëvalueerd. Daarvoor werd aan het Steunpunt Bestuurlijke Organisatie een kortlopende opdracht toevertrouwd, die eind 2015 wordt afgerond. Dat project draagt bij aan het onderzoek naar het verzekeren van het maatschappelijk draagvlak en de kwaliteit van het beleid en de regelgeving. Het is gelinkt aan onder meer het lopende project, vermeld in OD 4.2, ter verbetering van de praktijk van adviesverlening en overleg.

Wat de samenwerking met de andere deelstaten betreft, vonden er in 2014 en 2015 op mijn initiatief bilaterale gesprekken plaats met alle ministers-presidenten van de deelstaatregeringen. Met de Duitstalige Gemeenschapsregering werd een gemeenschappelijke ministerraad georganiseerd, waarin een aantal concrete afspraken werden gemaakt om de bestaande samenwerking de komende jaren verder uit te bouwen. Met het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest werd, mede in het kader van de strategie 2025, bilateraal overleg gepleegd over onder meer tewerkstelling (samenwerking VDAB/Actiris) en mobiliteit.

De Vlaamse Regering neemt actief deel aan de vergaderingen van het Overlegcomité Federale Regering – gemeenschaps- en gewestregeringen. Mijn diensten zorgen voor de coördinatie binnen de Vlaamse overheid. De Vlaamse Regering heeft verschillende dossiers geagendeerd, meer bepaald:

- de sociaaleconomische impact van de beslissingen van de federale en gefedereerde entiteiten op de lokale overheden (vertegenwoordiging van entiteit II in het secretariaat van de Hoge Raad van Financiën);
- de organisatie van de werkzaamheden van het Comité ad hoc Kinderbijslag (met het oog op onderhandeling over de samenwerkingsakkoorden in het kader van de overgedragen bevoegdheid gezinsbijslagen);
- de financiering van de infrastructuur en de medisch-technische diensten van de ziekenhuizen (voorstel tot oprichting van een technische werkgroep met het oog op de raming van de budgettaire consequenties van de overgedragen bevoegdheid);

- de bijeenroeping van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid (met het oog op de activering van de onderhandelingen over de samenwerkingsakkoorden met betrekking tot buitenlands beleid);
- het stemrecht van Belgen in het buitenland voor de deelstaatarparlementen (de problematiek aanhangig maken bij de federale overheid).

Om de functie van minister-president in de federale protocollaire rangorde onmiddellijk na de federale eerste minister te plaatsen, vond in juni 2015 een overleg plaats tussen de verschillende federale protocoldiensten, de vertegenwoordigers van hun respectieve kabinetten en de vertegenwoordigers van de deelstaten. De vertegenwoordigers van de Federale Regering en de deelstaten hebben hun voorstellen aan de Protocoldienst van de Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken bezorgd. Die werkzaamheden worden de komende maanden voortgezet.

Op 11 juli 2015, de Vlaamse feestdag, heeft de Vlaamse Regering voor de eerste keer eretekens uitgereikt. Met het Ereteken en het Groot Ereteken van de Vlaamse Gemeenschap wil de Vlaamse Regering personen huldigen die uitzonderlijk verdienstelijk zijn geweest ten aanzien van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest of die, vanwege hun uitzonderlijke talenten, hebben bijgedragen tot het positieve imago en de uitstraling van Vlaanderen.

Beleidsopties en -initiatieven 2016

In 2016 blijf ik inzetten op de samenwerking met de andere deelstaten en wordt het bestaande samenwerkingsakkoord met de Duitstalige Gemeenschap vernieuwd en afgestemd op de huidige federale organisatie naar aanleiding van de zesde staatshervorming. Wat het overleg met het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betreft, wordt de bilaterale samenwerking die vandaag al bestaat voor onder meer mobiliteit en tewerkstelling, onverminderd voortgezet.

De vertegenwoordigers van de deelstaten zullen de aanpassing van de protocollaire voorrangslijst die van toepassing is op federaal niveau, van kortbij opvolgen.

Het initiatief voor het Ereteken van de Vlaamse Gemeenschap krijgt in 2016 een vervolg.

OD 1.2 Verminderen van de regeldruk en verbeteren van de wetgevingstechnische kwaliteit en de praktische toepasbaarheid van decreten en uitvoeringsbesluiten in alle domeinen om het vertrouwen in de Vlaamse overheid te versterken

Realisaties 2015

Tijdens het afgelopen jaar heb ik vanuit mijn coördinerende opdracht als minister-president bij de opmaak van de kerntakenplannen aandacht gevraagd voor de vermindering van de regeldruk (zie OD 4.1).

De Europese Commissie heeft op 19 mei 2015 een ambitieus nieuw pakket voor betere regelgeving goedgekeurd. De Vlaamse overheid volgt dat dossier nauwgezet op. De Vlaamse Regering heeft op mijn voorstel ook de nota 'Versterking van de EU-reflex in Vlaanderen' goedgekeurd.

De Vlaamse Regering heeft al heel wat beslissingen genomen om de regeldruk te verlichten en om meer vertrouwen te geven aan burgers, bedrijven en verenigingen. Zo is op voorstel van de minister van onderwijs van de reductie van de planlasten voor de verschillende partners in de onderwijswereld een absolute beleidsprioriteit gemaakt en is een operatie 'tarra' gelanceerd. De

planlasten voor lokale besturen zijn nog verder afgebouwd door vanaf 2016 te kiezen voor de integratie van zeven sectorale subsidies in het Gemeentefonds. Er is werk gemaakt van deregulering en een grotere autonomie voor onthaalouders en kinderdagverblijven. Er komt een Masterplan Bivakplaatsen om de regeldrift voor jeugdbewegingen bij de organisatie van zomerkampen te verlichten. Ook voor ondernemingen zijn verdere stappen gezet om de regeldruk te verminderen. Zo zal het detailniveau van de regelgeving voor toeristische logies verminderd worden en zal bij inspecties de klantvriendelijkheid vooropstaan. Ook het detailniveau van de regels voor de toekenning van subsidies aan kmo's wordt verlaagd.

Beleidsopties en -initiatieven 2016

Ik wil meer vertrouwen geven aan burgers, bedrijven en verenigingen. Het vertrouwensbeginsel blijft daarom het uitgangspunt bij het ontwikkelen van nieuwe diensten of beleidsmaatregelen en het evalueren van bestaande beleidsinstrumenten. Met de verdere digitalisering van het besluitvormingsproces wil ik het vertrouwen in de Vlaamse overheid verder versterken. Ik zet verder in op kwaliteitsvolle regelgeving en rechtsbedeling met een lager detailniveau en een hogere noodzakelijkheidsvereiste. Het gebruik van niet-dwingende beleidsinstrumenten, zoals subsidies, sensibilisering en dergelijke, is vaak mogelijk om beleidsdoelstellingen te bereiken. Het centrale uitgangspunt is de noodzaak en het detailniveau van regelgeving zo laag mogelijk te houden, tenzij er (omgevings)factoren aanwezig zijn die een hoger detailniveau noodzakelijk maken én niet in de weg staan. Door vroeger adviezen in te winnen, winnen we aan snelheid in het besluitvormingsproces.

Een passende evaluatie van de noodzakelijkheid en het detailniveau van nieuwe regelgeving én bestaande regels moet daarom geïntegreerd worden in het bestaande instrumentarium (zoals de reguleringsimpactanalyse, richtlijnen voor memorie van toelichting, groenboeken, witboeken, conceptnota's...). Ik zal de Europese agenda van betere regelgeving blijven opvolgen en gebruiken als katalysator en inspiratiebron voor Vlaamse initiatieven. Het vermijden van 'gold-plating' bij de omzetting van Europese richtlijnen zal prioritair aandacht krijgen als onderdeel van de versterking van de EU-reflex binnen de Vlaamse overheid.

Het streven naar de vermindering van de regeldruk en minder bureaucratische regelgeving is geen taak voor de Vlaamse Regering alleen. Ik zal daarom een dialoog opstarten met de volgende (institutionele) partners over de vraag hoe we als Vlaamse overheid de regeldruk verder kunnen verminderen en meer vertrouwen kunnen geven aan burgers, bedrijven en verenigingen:

- met de SERV en de strategische adviesraden in het kader van de implementatie van de hertekening van het strategische advieslandschap;
- met de Verenigde Verenigingen in het kader van het vernieuwde charter met de Vlaamse Regering en vanuit het motto 'samen vereenvoudigen';
- met de Raad van State als adviseur over de wetgevingskwaliteit van de Vlaamse Regering;
- met het Rekenhof over de verantwoordings- en rapporteringsverplichtingen over Vlaamse subsidies;
- met het College van Procureurs-Generaal over de handhaafbaarheid van Vlaamse regelgeving in het kader van de nieuwe bevoegdheden van de Vlaamse Regering.

Ook het Vlaams Parlement kan een belangrijke rol spelen in het streven naar de vermindering van de regeldruk en een betere wetgevingskwaliteit. In het beleidsplan van de voorzitter van het Vlaams Parlement zijn daarvoor een aantal initiatieven aangekondigd. Ik wil als minister-president mijn volle medewerking verlenen aan de uitvoering van die initiatieven.

Ik wil ook het vertrouwen van burgers, bedrijven en verenigingen in de Vlaamse overheid verder verhogen. Ik wil vanuit het streven naar een meer open Vlaamse overheid de transparantie over de totstandkoming van Vlaamse regelgeving en besluitvorming verhogen en gevalideerde regeringsdocumenten actiever openbaar maken. Ik wil ook experimenteren met meer open consultaties van ontwerpregelgeving en beleidsdocumenten.

Ik zal ook de communicatie over de inwerkingtreding van nieuwe regelgeving verbeteren en beter monitoren. Ik zal onderzoeken of de introductie van vaste verandermomenten in Vlaanderen daarbij een meerwaarde kan bieden. In samenwerking met het Vlaams Parlement wil ik meer inzetten op een visie op ex-postevaluaties van regelgeving. De creatie van voldoende regelgevende rust na de implementatie van nieuwe regels past in de visie op decreetsevaluatie.

OD 1.3 Operationalisering van de Dienst van de Bestuursrechtscolleges

Realisaties 2015

De Dienst van de Bestuursrechtscolleges (DBRC), operationeel als een afzonderlijke entiteit in het beleidsdomein Kanselarij en Bestuur, moet voor een flexibele en efficiënte ondersteuning zorgen van de Vlaamse bestuursrechtscolleges, met name de Raad voor Vergunningsbetwistingen, het Milieuhandhavingscollege en de Raad voor Verkiezingsbetwistingen, met het oog op het garanderen van een effectieve en kwaliteitsvolle rechtsbescherming binnen een redelijke termijn.

Op 17 november 2014 heeft de algemene vergadering van de DBRC en de rechtscolleges een eerste voorzitter aangesteld die enerzijds fungeert als lijnmanager van de personeelsleden van de DBRC en anderzijds als korpschef van de bestuursrechters van de rechtscolleges.

In de loop van 2015 heeft de DBRC, met het oog op de verhoging van de performantiegraad van de bestuursrechtscolleges, een aantal selectieprocedures georganiseerd om bijkomende referendarissen (juridische dossierbehandelaars) en administratieve griffiemedewerkers aan te werven. Daarnaast worden in de tweede helft van 2015 de selectieprocedures voor de vervanging (na pensionering en mandaateinde) van effectieve en plaatsvervangende bestuursrechters afgerond.

Om het instrument van de bestuurlijke lus zo snel mogelijk te kunnen toepassen, heeft de Vlaamse Regering het initiatief genomen om het DBRC-decreet aan te passen. In het verlengde van de aanpassing van het DBRC-decreet wordt het Procedurebesluit van de DBRC gewijzigd, zodat de bestuurlijke lus zo snel mogelijk kan worden toegepast.

Ik heb vanaf 2015 een recurrent budget aan de DBRC toegekend voor permanentietoelagen en voor prestaties buiten de normale diensturen, zodat de mogelijkheid voor verzoekende partijen om een vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid (UDN) in te stellen bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen doeltreffend georganiseerd wordt. Daardoor zijn alle UDN-vorderingen die tot nu toe in de loop van 2015 zijn ingediend, op uiterst korte termijn afgehandeld, mede dankzij de gezamenlijke inzet van alle DBRC-medewerkers en bestuursrechters die de permanentie verzekerd hebben.

Intussen heeft de Raad voor Vergunningsbetwistingen, met ondersteuning door de DBRC, de bestaande werkvoorraad verder aangepakt. Voor een actuele stand van zaken en de concrete aanpak door de Raad op dit ogenblik verwijs ik naar

het nieuwe jaarverslag dat gepubliceerd wordt in de loop van de maand oktober 2015.

Met het oog op de digitalisering van de werking van de DBRC en de procedures voor de rechtscolleges is er een project opgestart voor de ontwikkeling van een informatiebeheerssysteem om in het najaar van 2015 een gunningsprocedure te lanceren.

Beleidsopties en -initiatieven 2016

In 2016 zet de DBRC verder in op digitalisering. Nadat de gunningsprocedure doorlopen is, moet het digitale informatiebeheerssysteem voor de werking van de DBRC en de procedures voor de rechtscolleges gebouwd worden en zal de mogelijkheid om een digitaal beroepsdossier in te dienen, geïmplementeerd worden. Op termijn moet het digitale beroepsdossier, minstens voor de procedures voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen, ingebed kan worden in het digitale uitwisselingsplatform van de 'digitale omgevingsvergunning'. Dat laatste project is een onderdeel van Vlaanderen Radicaal Digitaal (zie de beleidsbrief Bestuurszaken).

Ik zal erop toezien dat de werking van de DBRC en de Vlaamse bestuursrechtscolleges verder wordt uitgebreid, met als uitgangspunt het businessplan dat de Vlaamse Regering eind 2013 heeft goedgekeurd. De eerste voorzitter zal bestuursrechters, die benoemd of aangesteld zijn bij een Vlaams bestuursrechtcollege, (tijdelijk) ter beschikking kunnen stellen van een ander rechtcollege om de goede werking te verzekeren, op voorwaarde dat de bestuursrechters voldoende kennis hebben van de domeinen waarvoor dat bestuursrechtcollege bevoegd is. Vanwege de uniforme benoemingsvoorwaarden geldt dat principieel voor de nieuw te benoemen DBRC-bestuursrechters die daardoor maximaal ingezet kunnen worden voor de effectieve behandeling van beroepsdossiers, zowel bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen als bij het Milieuhandavingscollege.

De Vlaamse Regering voorziet daarnaast vanaf 2016 in aanvullende loonkredieten om het ondersteunende personeelskader van de DBRC – op basis van het bovenvermelde businessplan – verder uit te breiden, ten eerste om de bestaande werkvoorraad van de rechtscolleges van de voorbije werkjaren versneld te kunnen wegwerken, ten tweede om te streven naar een zo kort mogelijke doorlooptijd van hangende beroepsdossiers en ten derde om volledig voorbereid de toekomstige bevoegdheidsuitbreidingen vlot in praktijk te brengen. De bevoegdheden van de Raad voor Vergunningsbetwistingen worden vanaf de inwerkingtreding van het decreet betreffende de omgevingsvergunning uitgebreid met het geheel aan juridische geschillen over de omgevingsvergunning, terwijl het Milieuhandavingscollege vanaf de inwerkingtreding van het decreet betreffende de handhaving van de omgevingsvergunning hervormd wordt tot het Handavingscollege dat, naast de huidige beroepen, ook uitspraak zal doen over de beroepen die worden ingesteld tegen beslissingen van de gewestelijke beboetingsambtenaar, over een alternatieve of een exclusieve bestuurlijke geldboete.

Ik evalueer in 2016 de door het DBRC-decreet en het Procedurebesluit ingevoerde procedureregels om die regelgeving verder te stroomlijnen.

OD 1.4 Uitvoeren van het samenwerkingsakkoord betreffende het strafrechtelijk beleid en het veiligheidsbeleid met het oog op een meer coherente vervolging van overtredingen met betrekking tot Vlaamse bevoegdheden met strafrechtelijke aspecten

Realisaties 2015

Tijdens het afgelopen jaar heb ik vooral werk gemaakt van de operationalisering van de nieuwe Vlaamse justitiebevoegdheden.

De goedkeuring van een conceptnota door de Vlaamse Regering was daarbij een eerste stap. Dat heeft geleid tot de oprichting van een brede politiek-ambtelijke werkgroep die instaat voor de coördinatie van het Vlaams vervolgingsbeleid. Die werkgroep bestaat uit vertegenwoordigers van het Departement Kanselarij en Bestuur (DKB), de Vlaamse vertegenwoordigers in de expertisenetwerken van het Openbaar Ministerie en vertegenwoordigers van de betrokken kabinetten. De werkgroep is onmiddellijk gestart met een inventarisatie van Vlaamse veiligheidsfenomenen, gekoppeld aan Vlaamse bevoegdheden, als bijdrage aan de opmaak van de kadernota Integrale Veiligheid en het Nationaal Veiligheidsplan. Die fenomenen werden door de verschillende Vlaamse beleidsdomeinen als prioritair beschouwd om voor strafrechtelijke vervolging in aanmerking te komen. Op 3 juli 2015 heeft de Vlaamse Regering de inventaris goedgekeurd en ze zal als leidraad dienen voor de Vlaamse deelnemers aan de interfederale expertengroep die de kadernota Integrale Veiligheid en het Nationaal Veiligheidsplan voorbereidt.

Ik heb ook de samenwerking met het College van Procureurs-Generaal opgestart. Zo heeft de Vlaamse Regering een lijst met Vlaamse vertegenwoordigers in de verschillende expertisenetwerken van het Openbaar Ministerie goedgekeurd. Die lijst werd bezorgd aan het College van Procureurs-Generaal.

Beleidsopties en -initiatieven 2016

Ik zal erover waken dat de Vlaamse inbreng weerslag zal hebben op de uiteindelijke kadernota Integrale Veiligheid en het Nationaal Veiligheidsplan.

Ik zal verder uitvoering geven aan de conceptnota van 13 februari 2015 over de operationalisering van het Vlaams strafrechtelijk vervolgingsbeleid door:

- de effectieve deelname van de Vlaamse experts aan de verschillende expertisenetwerken binnen het Openbaar Ministerie te operationaliseren én de afstemming daarover binnen de Vlaamse overheid te verbeteren;
- een nota te laten opstellen met Vlaamse prioriteiten voor het vervolgingsbeleid;
- een kader met criteria en randvoorwaarden voor de toepassing van het positief injunctierecht te laten goedkeuren.

Dit alles wordt ook mee opgenomen in het N-project, dat onder O.D 1.5 verder wordt besproken.

OD 1.5 Uitbouwen van een Vlaams inspectie- en handhavingsbeleid door de versterking van de efficiëntie van en de afstemming tussen alle inspectie- en handhavingsdiensten, en de stroomlijning van processen en procedures om op een kwaliteitsvolle en klantvriendelijke manier de Vlaamse regelgeving te handhaven en overtredingen te bestraffen

Realisaties 2015

De doelstelling om de Vlaamse overheid verder te laten evolueren naar een meer resultaatgerichte en klantgerichte overheid geldt zeker ook voor de werking van de Vlaamse inspectiediensten. De aandacht voor handhaving en inspectie is een onderdeel van de aanpak van de kerntakenplannen van de Vlaamse overheid (zie OD 4.1).

In mijn beleidsnota heb ik ambitieuze doelstellingen geformuleerd voor de hervorming van het Vlaamse inspectie- en handhavingsbeleid. De fusies van een aantal beleidsdomeinen en entiteiten van de Vlaamse overheid hebben een impact op een aantal Vlaamse inspectiediensten en er komen een aantal nieuwe inspectietaken (bijvoorbeeld op het vlak van dierenwelzijn) bij voor de Vlaamse overheid. Daarom is er bij de Vlaamse overheid een interne vacature voor een projectleider van het N-niveau 'coördinatie handhavingsbeleid' opgestart. Het project bevat de volgende onderdelen:

- de procedureregels voor handhaving stroomlijnen door een Vlaams decreet inzake bestuurlijke handhaving op te stellen;
- de concrete samenwerking van handhavende entiteiten op Vlaams niveau vorm geven, zoals aangekondigd in mijn beleidsnota;
- het Vlaams strafrechtelijk vervolgingsbeleid coördineren en operationaliseren.

Beleidsopties en -initiatieven 2016

Met de aanstelling van de projectleider komt de hervorming van het Vlaamse handhavings- en inspectiebeleid in een hogere versnelling. De aanbevelingen van de thema-audit over handhaving van Audit Vlaanderen en de doelstellingen in mijn beleidsnota zijn daarbij het richtinggevende kader. Het leidende principe is dat inspectie- en handhavingsdiensten in Vlaanderen moeten voldoen aan zes principes van goed toezicht: selectiviteit, slagvaardigheid, samenwerking, transparantie, professionaliteit en onafhankelijke werking. Het project zal in samenwerking met het voorzitterscollege worden opgestart en uitgevoerd.

In het najaar van 2015 zet ik de eerste stappen voor de opmaak van een projectstructuur van het N-project en de aanpak ervan. Voorts start ik met een inventarisatie van strafbepalingen, bestuurlijke sancties en burgerrechtelijke sancties die opgenomen zijn in Vlaamse regelgeving. Die inventarisatie zal gebruikt worden als uitgangspunt om de verschillende sanctiebepalingen te stroomlijnen, zonder dat dit moet leiden tot het samensmelten van de afzonderlijke inspectiediensten.

OD 1.6 Harmonisering van het onteigeningsrecht

Realisaties 2015

In 2015 is doorgewerkt aan een nieuw Vlaams onteigeningsdecreet ter vervanging van de federale wetten van 1835 en 1962. De Vlaamse Regering heeft begin 2015 een conceptnota goedgekeurd en er zijn verschillende klankbordgroepen georganiseerd met diverse betrokken actoren.

Tal van interne werkgroepen en externe toelichtingen vonden plaats. Ook in de Commissie Algemeen Beleid van het Vlaams Parlement werd een toelichting gegeven.

Ik zie erop toe dat de beleidslijnen van het regeerakkoord daarbij gevolgd worden, namelijk een eenvoudige en rechtszekere procedure, met oog voor de belangen van zowel de onteigenende overheden als de personen of instanties die onteigend worden. De figuur van zelfrealisatie wordt ingeschreven, waarbij eigenaars zelf maatschappelijke doelstellingen kunnen realiseren. Daarnaast is de oprichting voorbereid van een administratief rechtscollege dat deel uitmaakt van de dienst van de bestuursrechtscolleges (zie OD 1.3). Het onteigeningsrecht wordt ook mogelijk gemaakt voor zakelijke rechten.

Met het Vlaamse onteigeningsdecreet wil ik de verschillende sectorale onteigeningsmachtigingen beter op elkaar afstemmen en integreren in één uniforme onteigeningsprocedure. Ook het gebruik van een duidelijke set van

degelijke bestuursdocumenten moet het mogelijk maken om onteigeningsprojecten te versnellen, steeds met respect voor de belangen van de onteigenden.

Beleidsopties en -initiatieven 2016

Ik voorzie dat in 2016 het formele goedkeuringstraject opgestart zal kunnen worden, met aansluitend een goedkeuring van het decreet door het Vlaams Parlement.

2. Strategische planning en transversale beleidscoördinatie

SD 2 Oplossingen voor complexe maatschappelijke uitdagingen door structurele beleidsondersteuning en programmawerking in het kader van een toekomstgericht en strategisch beleid op basis van een langetermijnvisie op de samenleving in Vlaanderen

OD 2.1 Een gezamenlijke strategie voor de transversale thema's en de uittekening, ondersteuning en coördinatie van een langetermijnbeleid met het oog op een duurzame samenleving

Realisaties 2015

De Vlaamse Regering is van oordeel dat het belangrijk is om bezig te zijn met de toekomst: op die manier kan Vlaanderen nu al inspelen op kansen en uitdagingen op lange termijn, en zich optimaal op die toekomst voorbereiden. Een toekomstgericht beleid kan mee voor de nodige omslag zorgen en Vlaanderen voorbereiden op disruptieve veranderingen.

In 2015 zette de Vlaamse Regering daarom in op een langetermijnstrategie. Het doel van die strategie is een aanpak voor te stellen waarbij we als samenleving en overheid inzetten op cruciale prioriteiten op lange termijn. In het voorjaar van 2015 keurde de Vlaamse Regering een conceptnota goed die het kader vormt voor die strategie. Een omgevingsanalyse met de belangrijkste trends op lange termijn, opgesteld door de Studiedienst van de Vlaamse Regering (SVR), maakte deel uit van die conceptnota. De Vlaamse Regering wees bij de administratie een schrijversgroep aan die de werkzaamheden moest coördineren.

Vervolgens formuleerde de Vlaamse Regering de toekomstvisie voor Vlaanderen voor 2050, alsook de langetermijnkansen en -uitdagingen. Die toekomstvisie toont het Vlaanderen dat we wensen in 2050: een sociaal, open, veerkrachtig en internationaal Vlaanderen, dat zowel welvaart als welzijn creëert op een slimme, innovatieve en duurzame manier, en waarin iedereen meetelt.

De toekomstvisie en langetermijnkansen en -uitdagingen werden besproken met de partners en experts op twee stakeholderoverlegmomenten in mei en juni 2015. Tijdens die overlegmomenten konden de aanwezigen ook voorstellen voor transitieprioriteiten doen.

Op basis van de inbreng van de stakeholderoverlegmomenten heeft de Vlaamse Regering zeven transitieprioriteiten bepaald, die hun neerslag vonden in de nota Een langetermijnstrategie voor Vlaanderen. De Vlaamse Regering keurde de nota principieel goed in september 2015. De nota bevat de analyse van de megatrends, een gewenste langetermijnvisie voor 2050 en langetermijnkansen en -uitdagingen, een selectie van prioritaire transitieprocessen, en een aangepast governance-model om die transities en systeeminnovaties te realiseren.

In september wordt het voorzitterscollege gevraagd om een uitgewerkt governance-model voor de transitieprioriteiten voor te stellen aan de Vlaamse Regering. Tevens wordt het advies gevraagd aan de adviesraden. Vervolgens zal ik in overleg treden met VESOC en de Verenigde Verenigingen.

De visienota 2050 zal begin 2016 definitief goedgekeurd worden.

Beleidsopties en -initiatieven 2016

In 2016 start de uitvoering van de langetermijnstrategie. Om de transitieaanpak te realiseren en de transitieprioriteiten succesvol om te zetten in de praktijk, zal ik een aantal operationele stappen zetten. In de eerste plaats wordt voor elke transitieprioriteit een trekkende minister aangewezen. We dragen als Vlaamse

Regering een collectieve verantwoordelijkheid voor alle transitieprioriteiten en garanderen de samenwerking tussen ministers, over de beleidsdomeinen en -niveaus heen. We waken over een goede koppeling tussen de transitieprioriteiten, en de prioriteiten uit de beleidsnota's en het reguliere beleid. Om de transitieprioriteiten succesvol uit te werken, plannen we het innovatief inzetten van bestaande en nieuwe beleidsinstrumenten en subsidiekanalen (bijvoorbeeld clusterbeleid) van verschillende beleidsdomeinen in functie van transities, en wijzen we transitie managers aan met een duidelijk mandaat. Over dit governance model verwachten we in de eerste plaats een advies van het voorzitterscollege en de voor elke transitie geëigende aanpak wordt door de trekkende minister uitgevoerd.

We volgen de transitieprioriteiten op in partnerschap met verschillende spelers en zorgen samen met de transitie managers voor de nodige transitieruimtes. Binnen die transitieruimtes definiëren we samen met de partners de ambities per transitieprioriteit, de langetermijndoelstellingen die aansluiten bij de visie 2050, iteratieve transitiepaden, meetbare doelstellingen voor de experimenten, en ondernemersgerichte en innovatieve initiatieven. Binnen de transitieruimtes monitoren alle partners de vooruitgang, waarbij de plan- en rapporteringslast beperkt wordt.

OD 2.2 Opvolging, proactieve en gecoördineerde deelname aan EU- en internationale beleidsontwikkelingen m.i.v. de ondersteuning en coördinatie van de Europa 2020-strategie

Realisaties 2015

Op 27 maart 2015 nam de Vlaamse Regering akte van het vijfde Vlaams Hervormingsprogramma (VHP 2015), opgesteld in het kader van het Europees semester. Daarin wordt rekening gehouden met de nieuwe bevoegdheden die Vlaanderen naar aanleiding van de zesde staatshervorming uitoefent. Vlaanderen is een van de enige regio's in de Europese Unie met een eigen Europa 2020-hervormingsprogramma en die goede praktijk wordt ook in Europees verband, onder meer door het Comité van de Regio's, onderkend.

Met het VHP 2015 zet Vlaanderen in de eerste plaats in op gezonde overheidsfinanciën én blijft het tegelijkertijd ook investeren. Het VHP belicht de structurele maatregelen van Vlaanderen ter uitvoering van de zes landenspecifieke aanbevelingen die de Raad in juli 2014 aan België heeft gedaan. Daarnaast bevat het hervormingsprogramma ook andere belangrijke maatregelen die de realisatie van de ambitieuze Vlaamse Europa 2020-doelstellingen dichterbij moeten brengen. Bij de opmaak van het Vlaams Hervormingsprogramma 2015 heb ik het Vlaams Parlement, de sociale partners bij het VESOC en de vleva-leden, waaronder de (boven)lokale besturen, nauw betrokken, zodat er een breder draagvlak voor het Europees semester verder werd gecreëerd.

Het VHP 2015 vormde ook de Vlaamse bijdrage voor het Nationaal Hervormingsprogramma (NHP) 2015. Zo werden niet alleen de belangrijkste Vlaamse maatregelen in de kernhoofdstukken ingebracht, maar zorgde ik ervoor dat voor het eerst het VHP integraal als bijlage bij het NHP werd opgenomen. Vlaanderen nam, in het kader van het Europees semester 2015, ook actief deel aan de bilaterale ontmoetingen met de Europese Commissie, die voornamelijk in het teken stonden van de opvolging van de uitvoering van de landenspecifieke aanbevelingen.

Ik heb tijdens het voorbije Europees semester ook ingezet op een verhoogde zichtbaarheid van de Vlaamse Europa 2020-werkzaamheden in Europees verband. Het VHP werd ook aan de voorzitters van de Europese Raad, de

Europese Commissie, het Europees Parlement, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's bezorgd.

Beleidsopties en -initiatieven 2016

Voor het Europees semester 2016 zal ik aanvullende maatregelen nemen, die zowel moeten leiden tot een nog verdere versterking en verdieping van het Europees semester bij de Vlaamse overheid, als een nog hogere Europese zichtbaarheid van Vlaanderen met betrekking tot het Europees semester. In opvolging van de EU-reflexnota zal de Algemene Afvaardiging van de Vlaamse Regering bij de EU het Europees semester nog meer van nabij volgen. en zal met het oog daarop een versterkte detachering van het Departement Kanselarij en Bestuur gebeuren. Op die manier zal het VHP 2016 en de Vlaamse maatregelen in het kader van het Europees semester 2016 een grotere zichtbaarheid krijgen in Europa. Daardoor wordt het ook mogelijk om andere aangekondigde semesterdossiers, zoals de voorstellen van de Europese Commissie voor de tussentijdse herziening van de Europa 2020-strategie, nog scherper op te volgen en erop in te spelen. Ook in Vlaanderen zal ik in het kader van het Europees semester 2016 en het VHP 2016 blijven inzetten op de goede samenwerking met het Vlaams Parlement, de sociale partners bij het VESOC, de (boven)lokale besturen en het vleva, zodat het draagvlak voor het Europees semester in Vlaanderen verder kan worden bestendigd.

OD 2.3 Inzetten op een gecoördineerd, participatief en inclusief beleid duurzame ontwikkeling

Realisaties 2015

Mijn administratie werkte de functie van het Expertisecentrum Duurzaamheid verder uit. Dat expertisecentrum brengt de focus op duurzame ontwikkeling tot op het niveau van de overheidsentiteiten. Het werkt als draaischijf, brengt goede voorbeelden uit het buitenland aan, ontwikkelt instrumenten, versterkt het inclusieve beleid en de interne werking van overheid op het vlak van duurzaamheid enzovoort. Vanuit mijn administratie kunnen medewerkers die actief werken aan duurzame ontwikkeling, expertise aanreiken om dat mee te ondersteunen. Dat gebeurt aanvullend bij wat al aanwezig is bij leden van de Werkgroep Duurzame Ontwikkeling en bij de vele medewerkers van overheidsentiteiten die al aan de slag zijn met verduurzaming van hun instrumentarium en het uitvoeren van het inclusieve duurzaamheidsbeleid. Het is de bedoeling om de kennis die binnen en buiten de Vlaamse overheid aanwezig is, te verbinden.

Het overlegcomité wees begin 2015 de leden van de Interministeriële Conferentie Duurzame Ontwikkeling (IMCDO) aan. Er zijn concrete afspraken gemaakt over de nationale strategie duurzame ontwikkeling en de samenwerking rond bepaalde thema's.

In het voorjaar van 2015 heeft het transitienetwerk Duurzaam Wonen en Bouwen (DuWoBo), in samenwerking met Ruimte Vlaanderen, een transitiearena georganiseerd over het thema 'Slimmer gebruik van ruimte'. Dat soort van netwerkdagen vormen essentiële contactdagen voor wie in Vlaanderen actief bezig is met duurzaam wonen en bouwen.

Om innovatie permanent zichtbaar te maken, werd bij DuWoBo een interactief online platform (ideeënverrijkingssysteem) ontwikkeld waarop partners, bedrijven, middenveld, kenniscentra en overheden inspirerende voorbeeldprojecten uit binnen- en buitenland in kaart brengen en waarop nieuwe ideeën, ontwikkelingen en voorstellen voor concrete projecten gepost worden. Dat ideeënverrijkingssysteem fungeert daarnaast ook als voorbeeldproject voor andere transitieprojecten. Het transitieproces stimuleert zelf innovatie door het

opzetten van vernieuwende projecten en experimenten. Om innovatieve en veelbelovende ideeën sneller te laten evolueren tot concrete projecten of projectideeën biedt DuWoBo coachingtrajecten aan. Bij DuWoBo werden het voorbije jaar verschillende nieuwe projecten opgezet. Acht vernieuwende en duurzame wijkprojecten kregen begeleiding op maat door een team van experts. Intussen worden in Vlaanderen de wijkprojecten die eerder DuWoBo-begeleiding kregen, concreet gerealiseerd. Voorbeelden zijn de Clementwijk in Sint-Niklaas, De Suikersite in Veurne en De Vloei in Ieper. Mee dankzij het ideeënverrijkingssysteem en de transitiearena's werden ook begeleidingstrajecten opgestart waarbij vernieuwers en ondernemers met innovatieve ideeën in zes tot acht coachingssessies hun project kunnen opwerken tot een 'marktrijp' plan.

DuWoBo wil ook werk maken van leergemeenschappen. Dat zijn tijdelijk thematische werkgroepen waarbinnen actoren kennis uitwisselen en concrete oplossingen bedenken voor complexe uitdagingen op het vlak van wonen en bouwen. In de nasleep van de transitiearena van het voorjaar van 2015 werd de leergemeenschap Maatschappelijk verantwoord vastgoed opgestart.

Het transitieproces DuWoBo brengt minstens tweemaal per jaar een denkgroep samen die uitdagingen voor de toekomst van wonen en bouwen scherp stelt en duurzame manieren in kaart brengt om die uitdagingen het hoofd te bieden. Die strategische groep bestaat uit experts en prominente vertegenwoordigers van zowel de overheid, de bouwsector, architecten, de financiële wereld als het middenveld.

De ambtelijke coördinatiegroep duurzaam wonen en bouwen (Coorduwobo) is het voorbije jaar op kruissnelheid gekomen. De werkgroep heeft in samenwerking met de sector een inventaris opgemaakt met knelpunten die duurzame woon- en bouwprojecten bemoeilijken, vertragen of in de weg staan.

In 2015 werkte mijn administratie verder aan het instrumentarium voor duurzaam wonen en bouwen, dat onder meer bouwheren stimuleert om te kiezen voor integrale duurzaamheid in alle fases van het bouwproces, en ze in staat stelt om de graad van duurzaamheid van hun bouw- en ontwikkelingsprojecten te beoordelen.

Mijn administratie heeft dit jaar een ruimer plan voor 100% duurzame overheidsopdrachten voorbereid in samenwerking met de diensten van de minister bevoegd voor bestuurszaken, met als opzet een omvattend en gedragen transversaal beleid voor overheidsopdrachten bij de Vlaamse overheid en, zelfs nog ruimer, voor Vlaanderen. Ik zal dat plan dit najaar ter goedkeuring aan de Vlaamse Regering voorleggen.

Het plan heeft tot doel:

- het aankoopbeleid van de Vlaamse overheid verder te professionaliseren;
- in te zetten op duurzaam en innovatief inkopen
- de deelname aan overheidsopdrachten door kmo's te stimuleren;
- end-to-end e-procurement te realiseren;
- de integriteit te bevorderen.

Om de monitoring van duurzame overheidsopdrachten te operationaliseren zijn verschillende pistes onderzocht, zoals een koppeling aan de e-procurementapplicaties, aan de financiële systemen en aan een contractmanagementsysteem voor overheidsopdrachten, waarin ook de raamovereenkomsten van het agentschap Facilitair Bedrijf zijn opgenomen.

De Vlaamse overheid wil bij haar aankoopbeleid een voorbeeldfunctie vervullen tegenover andere sectoren en consumenten. Ze wil daarom al het mogelijke doen om te voorkomen dat ze goederen aankoopt die zijn vervaardigd met schending

van de mensenrechten. Voor de naleving van de IAO-conventies binnen overheidsopdrachten is er daarom, in samenwerking met vertegenwoordigers van de Vlaamse, federale en lokale overheid, een methodiek uitgewerkt om het risico op schendingen in te schatten (vragenlijst) en om gerichte controles uit te voeren (audit).

Die methodiek wordt dit najaar getest bij een aantal overheidsopdrachten voor textiel. De eerste bestekken daarvoor zijn al opgemaakt, onder meer bij het Facilitair Bedrijf en bij de Stad Mechelen. Geval per geval wordt nagegaan of het wenselijk is om auditors in te zetten voor een diepgaand onderzoek van de toeleveringsketen bij de uitvoering van de opdracht. De aankopers kunnen daarbij rekenen op ondersteuning van het Departement WSE. Op basis van de bevindingen van die nieuwe aanpak gaan we na welke rol zulke controles kunnen spelen voor andere productgroepen.

Om lokale besturen te helpen bij het organiseren van meer duurzame en innovatieve overheidsopdrachten, heb ik het Steunpunt Duurzame Lokale Overheidsopdrachten, dat in de VVSG is ingebed, verder ondersteund. Het steunpunt moet voor lokale besturen de gespreks- en adviespartner bij uitstek zijn voor duurzame overheidsopdrachten en moet via verschillende acties en een geïntegreerde aanpak zorgen voor een zo breed mogelijke toepassing van duurzame overheidsopdrachten bij lokale besturen.

Beleidsopties en -initiatieven 2016

In 2016 is het belangrijk om de werking van het expertisecentrum verder uit te bouwen via de aanspreekpunten in de verschillende entiteiten van de Vlaamse overheid. Alleen al de totstandkoming van een dergelijk netwerk van gemotiveerde ambtenaren kan een hefboomeffect teweegbrengen. In 2016 is het de bedoeling het aantal concrete acties om duurzaamheid te versterken in de interne werking en het beleid van de beleidsdomeinen op te drijven.

Ook in 2016 zullen de werkzaamheden van de IMCDO voortgezet worden, alsook de nationale strategie duurzame ontwikkeling.

Er worden de komende jaar twee transitiearena's georganiseerd. Die netwerkdagen rond DuWoBo worden verder uitgebouwd als momenten waarop deelnemers niet alleen inspiratie kunnen opdoen, maar waaraan ze ook actief meewerken. Het online platform wordt verder uitgebouwd, met een focus op het in kaart brengen van inspirerende voorbeelden en het genereren van vernieuwende ideeën die leiden tot het opzetten van concrete innovatieve projecten. Zo krijgen professionals, onderzoekers en beleidsmakers de meest recente gegevens en ontwikkelingen op het vlak van duurzaam wonen en bouwen. Ik zal minstens vier nieuwe coachingtrajecten opstarten om ervoor te zorgen dat ideeën ook vorm krijgen in concrete realisaties.

De leergemeenschap Duurzame wijken zal van de realisatie van de eerste duurzame wijken gebruikmaken om andere projecten te stimuleren en resultaten te verspreiden. De recent opgestarte leergemeenschap Maatschappelijk verantwoord vastgoed, waaraan sleutelfiguren van zowel de bouwsector en kennisinstellingen als van overheden deelnemen, moet knelpunten en succesfactoren in kaart brengen en acties opzetten. Daarnaast zal nog minstens één nieuwe leergemeenschap worden opgestart.

De strategische denkgroep, met actoren uit de sector en experts van de overheid, zal het komende jaar minstens tweemaal samenkomen om de resultaten uit het brede netwerk te bespreken, de voortgang van de innovatie van het woon- en bouwsysteem in Vlaanderen te vergelijken met de omliggende regio's in Europa, en nieuwe specifieke opportuniteiten voor vernieuwing voor het Vlaamse woon- en bouwsysteem te detecteren.

De ambtelijke coördinatiewerkgroep duurzaam wonen en bouwen selecteerde vijf prioriteiten uit de inventaris met knelpunten en zal het komende jaar inzetten op het wegwerken ervan. De volgende thema's worden behandeld: 'ontkooking', 'greenfields en bestaand patrimonium', 'van duurzame ambities tot project', 'financiering en betaalbaarheid', 'wetgeving en draagvlak voor collectieve oplossingen en collectief wonen'.

De werkgroep blijft voortdurend in dialoog treden met de sector. Daarnaast zullen ook de lopende processen, de experimenten en de coachingtrajecten van de verschillende beleidsdomeinen die een duidelijke impact hebben op wonen en bouwen, maximaal afgestemd worden met onder meer de departementen EWI, RWO en LNE, alsook met het Vlaams Energieagentschap, het team van de Vlaamse bouwmeester en het team Stedenbeleid. Over de resultaten die daaruit voortvloeien, zal systematisch gecommuniceerd worden met de relevante stakeholders.

Ik zal de brede civiele samenleving op lokaal niveau verder ondersteunen op het vlak van duurzaam wonen en bouwen via de steunpunten. Deze zullen verder georiënteerd worden richting een geïntegreerde aanpak in het beleid.

In 2016 worden de lopende activiteiten die het instrumentarium voor duurzaam wonen en bouwen verder uitbouwen en onderling afstemmen, voortgezet. Meer specifiek wordt het instrumentarium voor de functies wijken, woningen en kantoren beschikbaar gesteld aan de gebruikers van de sector.

Mijn administratie zal het Vlaamse beleid voor de overheidsopdrachten coördineren en voorzien van het geschikte instrumentarium om tegen 2020 de doelstelling '100% duurzame overheidsopdrachten' te behalen.

Samen met mijn collega bevoegd voor Bestuurszaken zal ik in 2016 werk maken van een geautomatiseerde dataverzameling voor overheidsopdrachten. Die moet het mogelijk maken om na te gaan in welke mate de vastgelegde norm op het vlak van duurzame overheidsopdrachten wordt behaald en of een regelgevend initiatief voor de procesmatige integratie van duurzaamheid in overheidsopdrachten nodig is.

Verder wil ik samen met mijn collega's binnen de Vlaamse Regering inzetten op het detecteren van behoeften van aanbestedende diensten die significante duurzaamheidswinsten genereren als ze op een innovatief-duurzame wijze worden ingevuld. Aankopers zullen we stimuleren om innovatiegericht aan te besteden. Innovatie stimuleren betekent ook vernieuwende projecten opzetten en eruit leren voor de toekomst.

Via proefprojecten maken we verder werk van effectieve controles op mensenrechtenschendingen en sociale fraude bij de uitvoering van opdrachten in een aantal gevoelige sectoren. De informatie uit de auditrapporten zal inzicht bieden over de mate waarin de maatschappelijke verantwoordelijkheid bij overheidsopdrachten in Vlaanderen wordt gerespecteerd. Ik zal die informatie aanwenden voor verder overleg met de betrokken sectoren.

OD 2.4 Verdere professionalisering en kennisdeling rond publiek-private samenwerking ter ondersteuning van investeringen (binnen het transversaal beleid)

Realisaties 2015

In het eerste jaar van de nieuwe legislatuur lag de focus bij het Kenniscentrum PPS op de continuïteit van de recurrente taken zoals kennisdeling, kennisopbouw

en –verspreiding, projectbegeleiding en monitoring. Daarbij ging bijzondere aandacht naar de invoering van ESR 2010 en de gevolgen daarvan voor publieke investeringsprojecten en PPS in het bijzonder. Daarnaast heeft mijn administratie de eerste stappen gezet om het nieuwe beleid vorm te geven en de invoering ervan voor te bereiden.

Als voorbereiding voor het uit te werken beleid anno 2014-2019, worden momenteel de bouwblokken voor een professioneel publiek investeringsbeleid geïdentificeerd en is de voorbereiding van de opmaak van een vernieuwd afwegingskader opgestart. Dit vernieuwde afwegingskader zal volgend jaar opgeleverd worden.

Voorbeelden van activiteiten die de kennisopbouw, kennisdeling en verdere professionalisering bevorderen zijn te vinden in de recurrente taken en/of activiteiten van het Kenniscentrum PPS, zoals de ambtelijke PPS-platformen, de masteropleiding DBFM (Design, Build, Finance en Maintain), de basisopleiding PPS en periodiek overleg met publieke partijen zoals De Lijn en PMV. Het Kenniscentrum PPS nam ook selectief deel aan internationale workshops van onder meer het Europese expertisecentrum PPP (EPEC) en UNECE. Verder wordt de oprichting van de Vlaamse Academie voor Grote Projecten voorbereid en wordt het ambtelijk PPS-platform opgeschaald naar het PPS-netwerk Vlaanderen. Eind 2015 kunnen ook ambtenaren van lokale besturen deel uitmaken van dit netwerk.

In de tweede jaarhelft van 2015 bereidt mijn administratie een rapportage voor alternatieve financiering voor. Die rapportage zal in de komende jaren verder geoptimaliseerd worden. De halfjaarlijkse rapportages aan het Instituut voor Nationale Rekeningen (INR) worden eveneens bezorgd.

Beleidsopties en -initiatieven 2016

Ik zie erop toe dat het vernieuwde afwegingskader en het bijbehorende proces in 2016 vorm krijgen zodat het kader stelselmatig in de praktijk kan worden gebracht.

Het PPS-netwerk Vlaanderen, dat in het najaar van 2015 werd opgestart en dat vooral activiteiten met betrekking tot kennisoverdracht uitvoert, zal verder uitgebouwd worden.

Om de transparantie van PPS-projecten te verhogen zal mijn administratie een overzichtswebsite opmaken met gekende PPS-projecten in Vlaanderen.

Ik onderzoek samen met de Vlaamse bouwmeester hoe de ondersteuning van de lokale besturen nog beter op elkaar kan afgestemd worden.

Vanaf 2016 wordt de scope van de rapportage voor alternatieve financiering aangepast. Ik laat onderzoeken in welke mate de rapportering gedigitaliseerd kan worden zodat de verwerking transparanter en efficiënter kan verlopen. Ook de overige monitoringactiviteiten zullen worden voortgezet. Zo zal de nodige budgettaire informatie worden bijgehouden en geactualiseerd zodat onder meer de door en voor Eurostat gevraagde rapporteringen aan het INR kunnen worden uitgevoerd. In 2016 wordt een nieuwe methodologie ontwikkeld om beter de vergelijking met een klassiek uitgevoerd project te kunnen maken.

3. Opvolging ontwikkelingen in de samenleving en monitoring van het regeringsbeleid

SD 3 Betrouwbare instrumenten beschikbaar voor de Vlaamse overheid die de ontwikkelingen in de samenleving, de internationale context en de beleidsuitvoering monitoren en evalueren

Met deze doelstelling geef ik aan dat ik sta voor een beleid dat gebaseerd is op wetenschappelijk betrouwbare informatie. Ik wil mijn beleid steunen op inzichten die tot stand komen op basis van onderzoek en op basis van beleidsopvolgings- en evaluatierapporten. Actuele en relevante statistieken zijn daarbij belangrijk. Ik wil tijdig geïnformeerd worden over mogelijke uitdagingen die op Vlaanderen afkomen. Om een vooruitziend beleid te kunnen voeren, wil ik beschikken over instrumenten en projectieresultaten die me toelaten strategieën uit te werken voor uitdagingen die een belangrijke impact zullen hebben op Vlaanderen en die zich met enige zekerheid zullen voordoen.

De hiernavolgende beleidsopties, vormen een belangrijke bijdrage aan de beleidsvoorbereiding en opvolging van een langetermijnvisie op Vlaanderen en van het transversale beleid waarvoor de hele regering mee verantwoordelijk is.

OD 3.1 Periodieke verkenning van de omgeving waarin de Vlaamse overheid wil optreden en systematische analyse van internationale en langetermijnontwikkelingen met het oog op een adequaat beleid

Realisaties 2015

Om de wetenschappelijke onderbouwing van mijn beleid verder gestalte te geven, heb ik midden 2015 het initiatief genomen om voor het beleidsdomein Kanselarij en Bestuur een stuurgroep Beleidsgericht Wetenschappelijk Onderzoek op te richten met vertegenwoordigers van alle betrokken entiteiten en het kabinet van minister Homans. De kernopdracht van de stuurgroep is om jaarlijks een onderzoeksagenda op te stellen en afspraken te maken over de financiering ervan. De voor- en nadelen van verschillende juridische constructies zijn onderzocht in opvolging van de steunpunten, waarvan het mandaat begin 2016 afloopt. Het budget waarover die entiteiten tot 2015 beschikten voor de cofinanciering van het Steunpunt Bestuurlijke Organisatie, blijft verder behouden om beleidsgericht onderzoek te financieren.

Ik heb het afgelopen jaar de Studiedienst van de Vlaamse Regering de opdracht gegeven om de programmatie van de eigen studies te stroomlijnen met het oog op het nieuwe beleid. Ik wil vooral de blik op de toekomst scherp houden door regelmatig prospectieve verkenningen te realiseren. In het najaar van 2015 verschijnen de eerste contextanalyses over de Vlaamse concurrentiekracht, de werkzaamheid in gezinsperspectief, demografische uitdagingen voor het cohesiebeleid enzovoort.

In de loop van 2015 zijn een aantal SVR-webartikels en korte statistische berichten gepubliceerd waarin het primaire datamateriaal van de Studiedienst van de Vlaamse Regering (surveys in eigen beheer) wordt ontsloten en originele bewerkingen op secundaire bronnen beter worden bekendgemaakt. Midden 2015 werd ook nog de SVR-studie over de combinatie van arbeid en gezin gepubliceerd.

De nieuwste 'SVR-projecties van de bevolking en de huishoudens voor Vlaamse steden en gemeenten, 2015-2030' zijn in het voorjaar van 2015 voorgesteld op diverse fora. Die nieuwe voorspellingen zijn tot stand gekomen na overleg met stakeholders en experts en zijn gebaseerd op lange tijdreeksen tot 2014. De resultaten zijn ter beschikking gesteld aan de gemeenten voor hun sociale,

economische en financiële planning en aan regionale instellingen die actief zijn op verschillende beleidsdomeinen.

De laatste fase van het samenwerkingsproject tussen het Federale Planbureau en de drie gewesten over de conceptuele ontwikkeling van een regionaal macro-economisch model is in 2015 afgewerkt. Met het vervolledigen van de regionale vraag (regionale openbare consumptie, geregionaliseerde buitenlandse handel en regionale marktaandeelen) is de ombouw van het initiële top-down-HERMREG-model tot een regionaal macro-economisch model met een hoofdzakelijk bottom-upstructuur gerealiseerd. Met behulp van het huidige hybride model zijn de vooruitzichten voor 2015-2020 berekend.

Ter voorbereiding van de beleidsnota transversaal beleid en met het oog op het ontwikkelen van een langetermijnvisie heb ik de administratie een algemene omgevingsanalyse voor Vlaanderen laten maken waarin de wereldwijd te verwachten ontwikkelingen tot 2050 in beeld zijn gebracht en aangegeven is welke positie Vlaanderen in dat prospectieve verhaal inneemt (zie OD 2.1).

Beleidsopties en -initiatieven 2016

Ik zal de werkgroep Beleidsgericht Wetenschappelijk Onderzoek de opdracht geven om een meerjarenprogramma op te stellen met projecten op lange en korte termijn. De werkgroep zal een voorstel doen om op de best mogelijke wijze, voor de gekozen onderzoekslijnen, samen te werken met de academische wereld. Hij zal nagaan welke taken hij nog kan vervullen op het vlak van wetenschappelijke dienstverlening en advies op inhoudelijk, beheersmatig en communicatief vlak.

In 2016 zal de publicatie van contextanalyses in functie van de verdere ontwikkeling van een langetermijnvisie en de onderbouwing van het transversale beleid op kruissnelheid komen en een breed gamma van demografische, macro-economische en sociaalmaatschappelijke thema's bestrijken. Zoals eerder aangekondigd in de beleidsnota in het kader van het communicatiebeleid (OD.5.2) zal samen met communicatie-experten onderzocht worden welke drempels en hefboomen bestaan om de effectiviteit van het beleid en de communicatie van de Vlaamse overheid te versterken.

Ik zal verder inzetten op de verspreiding van korte statistische berichten, waarbij de klemtoon vooral zal liggen op de ontsluiting van eigen Vlaamse databronnen. Dat sluit aan bij de uitbouw van een Vlaams statistisch beleid en bij de opstart van de Vlaamse statistische autoriteit. De resultaten zullen ruim worden verspreid via een portaalsite Vlaamse en lokale statistieken die openstaat voor andere Vlaamse overheidsdiensten die statistieken opmaken.

In de loop van 2016 laat ik de administratie zich inwerken in een nieuwe projectie- en simulatietechniek op basis van een model dat al in het Federale Planbureau (Vergrijzingscommissie) wordt toegepast. Het doel is in de eerste plaats om een 'dynamisch microsimulatiemodel voor lokale bevolkings- en huishoudensprojecties' uit te werken. Dat model laat toe om voor elke gemeente de evolutie van de positie van elke inwoner in het huishouden te voorspellen, een belangrijke parameter voor onder meer het woonbeleid en het welzijn. Op langere termijn zal dat model de bestaande methodiek voor de prognose van de lokale Vlaamse bevolking en huishoudens vervangen. Het model kan uitgebreid worden met andere variabelen, zoals arbeid en onderwijs. Het is bruikbaar om 'wat als'-simulaties uit te voeren zodat het beleid afgetoetst kan worden aan mogelijke toekomstige consequenties. Dat is ook handig in het kader van ex-ante- of ex- postevaluatieonderzoek. Om het model te kunnen gebruiken, moeten de demografische gebeurtenissen (geboorten, overlijdens, migraties, evoluties van de samenstelling van de huishoudens) per persoon longitudinaal worden opgevolgd in het datawarehouse demografie. Dat moet toelaten om in de loop

van 2016 – ter voorbereiding van een volgende update van de projecties 2018 – de hypothesen over interne migraties, huishoudinformatie en internationale migraties verder te verfijnen.

Begin 2016 zal het Federaal Planbureau de bottom-upversie van het regionaal econometrisch HERMREG-model opleveren. Met dat model kunnen bepaalde simulaties worden gemaakt. Midden 2016 wordt de jaarlijkse update van de middellangetermijnvooruitzichten 2016-2021 uitgevoerd.

OD 3.2 Ontwikkeling van een kader en instrumenten voor de Vlaamse overheid om de resultaten en effecten van het gevoerde beleid te volgen en erover te rapporteren en te communiceren

Realisaties 2015

Zoals bepaald in het regeerakkoord zijn de Pact 2020-indicatoren geëvalueerd in overleg met de sociale partners (SERV) en het middenveld (Verenigde Verenigingen) die het Pact hebben ondertekend. Op 26 juni 2015 keurde de Vlaamse Regering de aangepaste indicatorenset goed (VR 2015 2606 DOC.0622/1/2/3). Er is voorzien in een jaarlijkse actualisering, telkens tegen eind september.

Op basis van het nieuwe Vlaams regeerakkoord en de beleidsnota's 2014-2019 zijn ook de VRIND-indicatoren geëvalueerd, zo nodig bijgewerkt en nadien gevalideerd door de betrokken departementen en kabinetten. De procedure is vastgelegd in de mededeling aan de Vlaamse Regering van 6 februari 2015 (VR 2015 0602 MED.0068). Nieuw in de VRIND-editie is de integratie van de Pact 2020-indicatoren. Vanaf VRIND 2015 wordt, op verzoek van de bevoegde minister, een hoofdstuk over gelijke kansen ingevoegd. VRIND 2015 is gepubliceerd eind september 2015.

In de loop van 2015 zijn verschillende transversale beleidsmonitoren gerealiseerd. Zo is op 17 maart 2015 op een congres in Mechelen de vijfde editie van de Stadsmonitor voorgesteld. De Stadsmonitor is een realisatie van de Studiedienst van de Vlaamse Regering in samenwerking met het Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB) en de dertien centrumsteden. Van mei tot oktober zijn in de centrumsteden specifieke analyses toegelicht. In het najaar is een evaluatie van de achterliggende visie op duurzame en leefbare steden opgestart.

Het SALK-programma is in 2015 samen met de betrokken stakeholders verder opgevolgd. De indicatoren van het Strategisch Actieplan voor Limburg in het Kwadraat (SALK) zijn geactualiseerd.

Volgens de afgesproken planning zijn de volgende monitoren met een horizontaal, domeinoverschrijdend karakter geactualiseerd: de monitor Vlaams Hervormingsprogramma Europa 2020 (maart 2015), de Lokale Inburgerings- en Integratiemonitor (maart 2015), de Vlaamse Armoedemonitor (augustus 2015), de monitor Vlaamse Rand (september 2015), de ICT-monitor Burgers (najaar 2015), de ICT-monitor deel E-commercebedrijven (december 2015), Flanders Outlook (voorjaar 2015) en Vlaanderen in Cijfers (september 2015). De conjunctuurflash op de SVR-website werd frequent onderhouden. Daarnaast is samen met het Steunpunt Inburgering en Integratie een tweede editie van de Vlaamse Migratie- en Integratiemonitor gerealiseerd (november 2015).

Naast de bestaande monitoren zijn in overleg met het Agentschap Binnenlands Bestuur nieuwe concepten ontwikkeld voor een gemeentelijke typologie en een gemeentelijke monitor. In samenwerking met ABB is op basis van onderzoek een nieuwe bestuurskrachtmonitor voor de 308 Vlaamse gemeenten ontworpen. De cijfers zijn in juni 2015 verspreid via de website.

Met de afdeling Gelijke Kansen, Integratie en Inburgering van ABB is in het najaar de Vlaamse Gendermonitor, die tot dan in handen was van het Steunpunt Gelijkekansenbeleid, geëvalueerd en waar nodig bijgestuurd.

De Studiedienst van de Vlaamse Regering stond in samenwerking met Toerisme Vlaanderen en het Departement internationaal Vlaanderen in voor een update van de Satellietrekeningen Toerisme voor Vlaanderen en er is een meetsysteem voor tweede verblijven ontwikkeld. Er is ook een verkennend onderzoek verricht naar alternatieve methoden om het bestedingspatroon van toeristen (september 2015) en tweede verblijven te meten, en er is gewerkt aan de ontwikkeling van nieuwe economische indicatoren voor toerisme (december 2015).

Ik hecht uiteraard ook veel belang aan de systematische opvolging van de efficiëntie, effectiviteit en kwaliteit van de materies waarvoor ik bevoegd ben. Ik verwijs hier onder meer naar de jaarlijkse monitoring van de kwaliteit van het communicatiebeleid van de Vlaamse overheid, intern en extern (zie OD 5.5).

Met de opstart van het project doelstellingenmanagement, eind 2013, greep de Vlaamse overheid de start van de nieuwe legislatuur aan om haar interne doelstellingenmanagement te herbekijken en te verbeteren.

Tijdens het eerste jaar (2014) werd samen met verschillende entiteiten van de Vlaamse overheid een overheidsbreed begrippenkader en een overheidsbrede taxonomie uitgewerkt. Op basis van die informatie zijn richtlijnen uitgewerkt en is gestart met de uitwerking van een overheidsbrede monitoringstool. Op 5 december 2014 (VR 2014 0512 DOC.1241/1BIS) besliste de Vlaamse Regering op voorstel van de minister bevoegd voor Bestuurszaken om die monitoringstool – TRAJECT genaamd – minstens te gebruiken voor de opvolging van het Vlaams regeerakkoord, de transversale en horizontale beleidsplannen, de regelgevingsagenda en de beleidsnota's en beleidsbrieven. Met die beslissing kreeg het project doelstellingenmanagement het nodige politieke draagvlak.

Terwijl 2014 vooral in het teken stond van de voorbereiding, lag de focus in de eerste helft van 2015 op het in de praktijk brengen van het nieuwe doelstellingenmanagement. Dat leidde tot een belangrijke stap in de afstemming van de beleids- en beheerscyclus.

De ondersteunende overheidsbrede monitoringstool (TRAJECT) werd op 2 februari gelanceerd en is ondertussen in gebruik genomen. Op 21 mei 2015 legde het voorzitterscollege enkele concrete afspraken vast over de inhoud en de timing van de opvolging van de beleidsnota's. Eind juli 2015 waren er al 46 beleidsnota's en ondernemingsplannen met hun bijbehorende doelstellingen, projecten en processen door de verschillende entiteiten ingevoerd. Daardoor konden in de eerste helft van 2015 enkele bestaande monitoringstools offline worden gehaald met een besparing aan middelen en personeelsinzet tot gevolg.

Tijdens de invoer in TRAJECT werd duidelijk dat er grote verschillen zijn tussen de entiteiten op het vlak van beschikbare kennis en expertise over het opstellen van doelstellingen, het formuleren van indicatoren, projectmatig werken enzovoort. Daarom zijn verschillende entiteiten vragende partij voor een bredere inhoudelijke en procesmatige ondersteuning. Met de Studiedienst van de Vlaamse Regering wordt in de werkgroep Indicatoren nagegaan hoe de expertise op het vlak van indicatoren en de data ingezet en gedeeld kunnen worden met de rest van de Vlaamse overheid. Samen met het Agentschap Overheidspersoneel (AgO) wordt nagegaan welk ondersteuningsaanbod wenselijk is om op de resterende behoeften in te spelen.

In het voorjaar zijn de voorbereidingen gestart om de begrotingscyclus aan de beleids- en beheerscyclus te koppelen. Op 16 juni 2015 zijn de voorstellen besproken met een tachtigtal begrotings- en beleidsadviseurs uit de hele Vlaamse overheid. In het najaar van 2015 worden de voorstellen verder uitgewerkt en zullen ze aan de Vlaamse Regering worden voorgelegd.

Beleidsopties en -initiatieven 2016

In 2016 vinden de jaarlijkse actualisaties van de volgende transversale monitoren plaats: Pact 2020, VRIND, SALK, Lokale Inburgerings- en Integratiemonitor, Vlaams Hervormingsprogramma Europa 2020, Vlaanderen in Cijfers en de maandelijkse conjunctuurflash. De tweejaarlijkse actualisatie van de monitor Groene Economie en de ICT-monitor Bedrijven is ook gepland in 2016. Met de bevoegde kabinetten is afgesproken om de Vlaamse Armoedemonitor en de Vlaamse Rand jaarlijks te actualiseren.

Het regeerakkoord stelt een evaluatie van het SALK-programma in het vooruitzicht. In het najaar van 2015 wordt een voorstel voor de gewenste aanpak toegelicht en besproken met de betrokken partners. Daarnaast wordt het SALK-programma verder opgevolgd en zullen de indicatoren geactualiseerd worden.

De actualisatie van de indicatoren van het Vlaams Hervormingsprogramma Europa 2020 zal in 2016 in het ruimere kader van het Europees semester worden geplaatst. Zo zal meer aandacht gaan naar de jaarlijkse landenrapporteringen van de Europese Commissie (landverslag en macro-economische onevenwichten) met een doorvertaling naar Vlaanderen, bijkomende benchmarkanalyses met andere Europese regio's en aanzetten door vooruitberekeningen van vooropgestelde hervormingen. Daarnaast zullen analyses en benchmarks van andere internationale instellingen, zoals OESO en de VN, worden opgevolgd. Zo zal in overleg met het Departement internationaal Vlaanderen maximale invulling worden gegeven aan de indicatoren die door de VN gekoppeld worden aan de duurzame ontwikkelingsdoelen (post 2015 ontwikkelingsagenda). Er zal ook een inventaris worden opgemaakt en bijgehouden over de instroom van Europese subsidies (cohesiebeleid, kaderprogramma's ...).

De evaluatie van de visie op duurzame en leefbare steden moet tegen eind 2016 leiden tot een aangepaste visie met bijbehorende indicatoren. Daarvoor wordt intens overleg met de steden georganiseerd (workshops, overlegondes ...). Op basis van een aangepaste onderzoeksmethodiek (Delphi ...) wordt in samenwerking met het Agentschap Binnenlands Bestuur een bevraging opgezet bij academici en stedelijke experts. De nieuwe Stadsmonitor moet begin 2018 afgewerkt zijn.

Afhankelijk van het concept van de nieuw te ontwikkelen gemeentelijke monitor zal in 2016 gestart worden met de invulling van de indicatorenset zodat die uiterlijk in 2017, in aanloop naar de nieuwe gemeenteraadsverkiezingen, ter beschikking van de gemeenten komt.

Ter voorbereiding van de Gezinsconferentie 2016 wordt, op verzoek van de bevoegde minister, de set van gezinsindicatoren (zie VRIND 2013) in het voorjaar bijgestuurd en ingevuld.

De Gendermonitor wordt in 2016 een eerste keer door de administratie ingevuld, na evaluatie van die monitor in 2015. De dienst Diversiteitsbeleid van AgO wordt daar ook bij betrokken.

Ter voorbereiding van de Vlaamse Migratie- en Integratiemonitor, gepland voor 2017, wordt, op verzoek van de bevoegde minister en het Agentschap Binnenlands Bestuur, in 2016 een specifieke survey bij personen van buitenlandse herkomst opgezet, met ondersteuning van mijn administratie.

De opvolging van al die horizontale en domeinoverschrijdende monitoren draagt bij tot een verdere onderbouwing van het transversale beleid dat ik op gang wil trekken.

In 2016 wordt verder werk gemaakt van de uitrol van het project doelstellingenmanagement. Nadat de voorstellen voor een koppeling met de begroting goedgekeurd zijn, zullen ze in 2016 verder worden uitgewerkt.

In 2016 zal er een eerste keer over het regeerakkoord worden gerapporteerd. Dat jaar willen we de inhoudelijke kwaliteit van de doelstellingen, indicatoren, processen en projecten verbeteren en werken we daarvoor een gepast ondersteuningsaanbod verder uit.

In 2016 moet de gebruiksvriendelijkheid van TRAJECT verder de hoogte in, waarbij de focus zal liggen op het gebruik van de beschikbare data.

Na de planning en de rapportering zal de aandacht verschuiven naar evaluatie en bijsturing. In 2016 zal daarom aandacht gaan naar het sluiten van de feedbackloop in het doelstellingenmanagement.

In 2016 blijven we ten slotte aandacht hebben voor het verder verankeren van het project doelstellingenmanagement in de werking van de Vlaamse overheid. Dat impliceert het opstellen van overheidsbrede afspraken.

OD 3.3 Systematische evaluatie van het beleid en de beleidsmaatregelen van de Vlaamse overheid om inzicht te verwerven in mogelijke effecten en zo nodig bij te sturen

Realisaties 2015

In het Vlaams regeerakkoord wordt veel aandacht besteed aan de evaluatie van het beleid, van maatregelen en structuren. Bij de start van deze legislatuur was het mijn bedoeling om enerzijds kennis over beleidsevaluatie te vergaren en te delen binnen de Vlaamse overheid en anderzijds inzicht te krijgen in de behoeften van de diensten van de Vlaamse overheid op dat vlak.

In dat kader werd door de Studiedienst van de Vlaamse Regering een workshop georganiseerd in samenwerking met Vlaamse en Nederlandse universiteiten (Politologenetmaal op 11 en 12 juni 2015 in Amsterdam). Tijdens die workshop werd stilgestaan bij de plaats die beleidsevaluatie inneemt in de publieke sector en welke rol de overheid daarbij vervult. Er komt een vervolgtraject met publicaties in vaktijdschriften. Er zal ook een checklist worden samengesteld inzake beleidsevaluatie. Die moet de diensten van de Vlaamse overheid helpen om de 'juiste' vragen te stellen bij de start van een evaluatieonderzoek.

Net als in 2010 organiseert de Studiedienst van de Vlaamse Regering in het najaar van 2015 een bevraging over beleidsevaluatie in de Vlaamse overheid. Het opzet is tweevoudig. In de eerste plaats wil ik onderzoeken welke actoren binnen de Vlaamse overheid op systematische wijze bezig zijn met beleidsevaluatie. Ten tweede wil ik de specifieke behoeften inzake ondersteuning van beleidsevaluatie in de verschillende beleidsdomeinen kennen. De resultaten van de bevraging zullen op een studiedag in december 2015 worden voorgesteld.

Daarnaast is onderzocht hoe we een evaluatieagenda kunnen opbouwen, zoals eerder aangekondigd in mijn beleidsnota.

Beleidsopties en -initiatieven 2016

De kennisopbouw en -deling zal in 2016 nog beter gestructureerd en onderbouwd worden georganiseerd. Er staat een uitgewerkte handreiking voor beleidsevaluatie op het programma die verder inhoud zal geven aan de beschikbare checklist. Daarmee wil ik een algemeen raamwerk bieden op grond waarvan specifieke cases kunnen worden besproken. Samen met de ondersteuning die door interne en externe experts kan worden geboden, moet dat bijdragen tot een kwaliteitsverhoging van het beleidsevaluatieonderzoek in de Vlaamse overheid.

Mijn diensten zullen in 2016 effectief aan de slag gaan met de handreiking evaluatieonderzoek en aan verschillende beleidsdomeinen ondersteuning bieden. Ook binnen mijn beleidsdomein zijn evaluatieonderzoeken aangekondigd, onder andere SALK (zie OD 3.2), Communicatiebeleid (zie OD 5.5), PPS (OD 2.5), en regelgeving (OD 1.2).

Kennis en ervaring zullen bovendien systematisch worden gedeeld via een leernetwerk en goede praktijkvoorbeelden worden verspreid via het web.

Zoals aangekondigd in de beleidsnota, zullen, naar analogie van de regelgevingsagenda, de geplande evaluatieonderzoeken opgevolgd worden.

OD 3.4 Een gecoördineerd Vlaams statistiekbeleid

Realisaties 2015

In het kader van de zesde staatshervorming keurde het Overlegcomité federaal-deelstaten in 2014 een samenwerkingsakkoord goed over de interfederalisering van de openbare statistieken en de aanpassing van de samenstelling van de raad van bestuur van het Instituut voor Nationale Rekeningen. Dat akkoord beoogt een vlottere uitwisseling van data tussen de verschillende partners. Het samenwerkingsakkoord is door het Vlaams Parlement bij decreet bekrachtigd (8 juli 2015).

Ondertussen bereid ik een decreet voor dat meer concreet invulling wil geven aan de organisatie van het Vlaamse statistiekbeleid (VR 2015 1007 DOC.0702). Daarbij worden de rechten en plichten van de aan te stellen Vlaamse regionale autoriteit beschreven. Het decreet beschrijft ook de instrumenten waarmee een beter gecoördineerd beleid kan worden gevoerd met het oog op de productie en verspreiding van kwaliteitsvolle openbare statistieken die beantwoorden aan de behoeften van de beleidsmakers en aan de internationale verplichtingen inzake dataverzameling. Ik denk aan een jaarlijks statistisch programma en een systematische kwaliteitscontrole van Vlaamse openbare statistieken die door Vlaamse overheidsinstanties worden geproduceerd.

Om een goede start vanaf 1 januari 2016 mogelijk te maken, bereidt de administratie nu al een blauwdruk voor met aanbevelingen inzake de procedure voor auditing, met aandacht voor verschillende invalshoeken: uitwerking algemeen normenkader, handreiking en checklist zelfevaluatie, peerreview enzovoort.

De Vlaamse Regering heeft mij aangewezen als coördinerend minister voor statistiek en ik zal in die hoedanigheid de Vlaamse overheid vertegenwoordigen in het opgerichte Interministerieel Comité voor de Statistiek (VR 2015 2702 DOC.0146).

De coördinatietaak van de Studiedienst van de Vlaamse Regering zal na de opheffing van het agentschap op 1 januari 2016 voortgezet worden in het Departement Kanselarij en Bestuur.

Beleidsopties en -initiatieven 2016

Nadat het samenwerkingsakkoord door de federale overheid en door alle gewesten en gemeenschappen is goedgekeurd, de statistiekwet en de wet over de inrichting van het Instituut voor Nationale Rekeningen zijn aangepast aan de eerdere afspraken, kan een Interfederaal Instituut voor de Statistiek (IIS) worden opgericht (sui-generisstatuut) waarin zes stemgerechtigde partners zitten (drie federaal / drie regionaal). Het hoofd van de Vlaamse statistische autoriteit zal er deel van uitmaken. Dat houdt in dat ik begin 2016, bij besluit, een dienst zal aanwijzen die die rol zal vervullen met de experts en de middelen die beschikbaar zijn in het Departement Kanselarij en Bestuur. Het Vlaamse Gewest zal tegemoetkomen in de kosten van het secretariaat van de raad van bestuur van het IIS (kosten van één administratieve medewerker te delen door zes partners) en van de raad van het INR (idem plus presentiegelden voor externe experts van de vijf wetenschappelijke begeleidingscomités). Daarnaast zullen vanuit de Vlaamse statistische autoriteit experts ter beschikking worden gesteld om het Vlaamse en het interfederale statistiekbeleid inhoudelijk te ondersteunen.

Om een correcte inschatting te kunnen maken van de behoeften van beleidsinstellingen (waaronder de Vlaamse Gemeenschapscommissie), lokale besturen, sociale partners, middenveldorganisaties, academici enzovoort zal ik een Raad voor Vlaamse Openbare Statistieken oprichten met een adviserende rol. Om de haalbaarheid van de vragen te kunnen beoordelen en de productie van kwaliteitsvolle statistieken te bevorderen, zal er een ambtelijk Coördinatiecomité worden opgericht met vertegenwoordigers van de Vlaamse overheidsinstanties.

Vanaf 2016 zal Vlaanderen een eigen statistisch programma opstellen met als doel een overzicht te krijgen van de nieuwe, te verbeteren en te schrappen Vlaamse openbare statistieken en om afspraken te maken over de toepassing van de kwaliteitsaanbevelingen vanwege de Vlaamse statistische autoriteit. Dat programma zal door de Vlaamse Regering worden goedgekeurd en dus een engagement inhouden om het actieplan uit te voeren. Tegen het najaar van 2016 zal een programma voor 2017 worden opgesteld dat deel zal uitmaken van het Belgische geïntegreerde programma dat door het IIS wordt gecoördineerd.

OD 3.5 Verzameling, bewerking en verrijking van data tot kwaliteitsvolle Vlaamse openbare statistieken met het oog op ontsluiting en verspreiding

Realisaties 2015

In 2015 stond de Studiedienst van de Vlaamse Regering in voor de organisatie van twee primaire dataverzamelingen. In het voorjaar vond de twintigste editie van het jaarlijkse face-to-faceonderzoek 'Sociaal-culturele verschuivingen in Vlaanderen' bij een representatief staal van 1500 Vlamingen (Belgen en niet-Belgen van achttien jaar en ouder) plaats. Naast de terugkerende vragen voor VRIND en andere beleidsmonitoren werd in de editie van 2015 extra aandacht besteed aan cyberveiligheid en houdingen tegenover mensen van vreemde herkomst, holebi's en transgenders. In het najaar van 2015 waren de gegevens beschikbaar voor data-analyse. De gegevens van de vorige negentien edities staan gratis ter beschikking voor onderzoeksdoeleinden. De resultaten en het proces zijn uitvoerig gedocumenteerd.

Sinds 2002 participeerde het Vlaamse Gewest in 'het International Social Survey Programme' (ISSP). Vanaf 2013 nam ook de Waalse instelling IWEPS deel aan dat internationale onderzoek. In het najaar van 2015 vond voor heel België een ISSP-bevraging plaats met modules over 'burgerschap' en 'houding tegenover werk'. Er werd geopteerd voor een mixed-mode aanpak (elektronisch/postaal) bij een bruto steekproef van 2500 toevallig gekozen inwoners per gewest. De

resultaten zullen begin 2016 beschikbaar zijn met de mogelijkheid om Vlaanderen te vergelijken met de andere gewesten en gemeenschappen. Het is een tweejaarlijks intergewestelijk project.

Veel aandacht ging naar de ontsluiting van beschikbare datareeksen zodat die kunnen worden hergebruikt voor onderzoek, monitoring en evaluatie.

De datareeksen in het datawarehouse lokale statistieken, demografie en ondernemingen zijn actueel gehouden en zijn zo veel mogelijk tot op het gemeentelijke niveau ontsloten. Met het oog op een meer performante interactieve ontsluiting van datasets tot op gemeentelijk niveau sloot de Studiedienst van de Vlaamse Regering een samenwerkingsakkoord met het Agentschap Informatie Vlaanderen (AIV), het Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media (DCJSM) en het Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB) voor de gezamenlijke aankoop, de opzet, het onderhoud en het beheer van een publieke QlikView-omgeving. Daarnaast is er een samenwerkingsakkoord gesloten met Ruimte Vlaanderen met het oog op het gemeenschappelijke gebruik van een server waarop het programma kan draaien. In het najaar is in overleg met AIV en ABB een project uitgewerkt voor de uitbouw van een portaal Vlaamse en lokale statistieken in het kader van de nieuwe portaalsite van de Vlaamse overheid (webuniversum).

Het datawarehouse vormde de bron voor heel wat afgeleide producten, zoals de gemeentelijke profielschetsen en de bestuurskrachtmonitor, de lokale integratie- en inburgeringsmonitor, de burgemeestersconvenanten inzake milieu en het cijferboek voor de Vlaamse Rand.

De samenwerking met de federale statistiekproducenten is in 2015 voortgezet. Samen met het Federale Planbureau en de andere gewesten heb ik in het voorjaar van 2015 op basis van een beschikbare methodiek een regionale input-outputtabel laten berekenen. De resultaten zijn ter beschikking gesteld voor onderzoek naar effecten van grote gebeurtenissen en maatregelen. Op basis van het HERMREG-model zijn macro-economische sectorale projecties gemaakt. Met de Nationale Bank van België (NBB) en de andere gewesten heeft de Studiedienst van de Vlaamse Regering de data van de regionale handel verder verfijnd naar goederen en diensten en zijn de data geactualiseerd volgens de nieuwe ESR2010-nomenclatuur.

Beleidsopties en -initiatieven 2016

Naar jaarlijkse traditie zal in het voorjaar van 2016 een face-to-facebevraging worden georganiseerd over waarden, houdingen en gedragingen van Vlamingen. De verzamelde data van de voorbije twintig edities zullen extra onder de aandacht worden gebracht. De ISSP-data van Vlaanderen, Wallonië en Brussel zullen samen met de gevraagde documentatie aan het GESIS-data-archief worden opgeleverd zodat de gegevens ook voor de internationale onderzoekswereld ter beschikking zijn. Op de agenda staat ook een vervolgmeting over de tevredenheid van burgers over de werking van de Vlaamse administratie. Die meting past in het kwaliteitsbeleid van de administratie en geeft invulling aan de effectmetingen van het overheidsoptreden (zie Pact 2020, VRIND-indicatoren Bestuur). Mijn experts stellen hun methodologische expertise inzake statistiek en survey verder ter beschikking van VO-entiteiten.

In de loop van het jaar zal mijn administratie via de nieuwe BI-tool interactieve rapporten ontwikkelen en ontsluiten om tegemoet te komen aan de vraag naar Vlaamse en lokale statistieken. Binnen het concept van de portaalsite van de Vlaamse overheid (webuniversum) zal een gepaste oplossing worden gezocht voor de bouw van een specifiek portaal voor de verspreiding van Vlaamse en

lokale openbare statistieken, met inbegrip van metadata, rapporten en publicaties.

De samenwerking met Vlaamse en federale instellingen wordt voortgezet met het oog op een betere ontsluiting van data over Vlaanderen. We verwijzen naar de samenwerking met het Federale Planbureau (HERMREG-databank) en de Nationale Bank van België (macro-economische variabelen).

4. Specifieke horizontale strategische prioriteiten

SD 4 Coördinatie van specifieke horizontale strategische prioriteiten voor de Vlaamse overheid

OD 4.1 Kerntakenplan

Realisaties 2015

In het regeerakkoord werd beslist dat alle beleidsdomeinen van de Vlaamse overheid een kerntakenplan moeten opmaken, dat voor de huidige activiteiten van de departementen en agentschappen aangeeft wat essentieel is om de beleidsdoelstellingen te bereiken en de dienstverlening te verzekeren, en welke taken kunnen worden afgebouwd.

De kerntakenplannen werden opgemaakt in nauw overleg tussen de vakministers, de betrokken leidend ambtenaren en de kernministers van de Vlaamse Regering. Mijn diensten zorgden voor de coördinatie.

De entiteiten en beleidsdomeinen van de Vlaamse overheid hebben in hun kerntakenplan aangegeven hoe ze hun kernprocessen in de toekomst willen afbouwen, optimaliseren of overhevelen naar de lokale besturen. Samen met de andere ministers van de Vlaamse Regering heb ik de kerntakenplannen getoetst aan de principes voor een resultaat- en klantgerichte overheid, voor wat betreft de eigen dienstverlening, regelgeving, handhaving en inspectie, vergunningen en erkenningen, en subsidies. Deze werden in consensus opgemaakt tussen de kern van de Vlaamse Regering en het voorzitterscollege. Op 17 juli 2015 heeft de Vlaamse Regering de kerntakenplannen goedgekeurd. In totaal werden 522 processen aangeduid als vatbaar voor afbouw, optimalisatie en overheveling naar de lokale besturen. Dat betekent dat de taken van 886,21 voltijdse equivalenten worden stopgezet. De betrokken personeelsleden worden via begeleide interne mobiliteit opnieuw ingezet op basis van de huidige behoeften. De afbouw in koppen die hiermee gepaard gaat, draagt bij tot de afbouw van de beoogde 1950 personeelsleden tegen eind 2019. De kerntakenplannen staan op de website van Bestuurszaken.

Beleidsopties en -initiatieven 2016

Ik zal erop toezien dat de voortgang van de uitvoering van de kerntakenplannen wordt opgevolgd via de rapportering over de uitvoering van de jaarlijkse ondernemingsplannen, die gepland is voor uiterlijk 31 januari van elk jaar van deze regeerperiode. In juli van elk jaar van deze regeerperiode zal het overleg tussen het voorzitterscollege en de kern van de Vlaamse Regering de voortgang van de uitvoering van de kerntakenplannen ook bespreken en een toetsing doorvoeren van de dienstverlening van de Vlaamse overheid aan de vijf hierboven besproken principes voor een resultaat- en klantgerichte overheid. Die rapportering en bespreking zal dienen als input voor de opmaak van de jaarlijkse beleidsbrieven. Dat gebeurt in nauw overleg met de minister van Bestuurszaken.

Tot slot zie ik erop toe dat de vijf principes van de kerntakenplannen een belangrijk onderdeel zullen vormen van de rapportering over de monitoring van het Vlaams regeerakkoord.

OD 4.2 Hervorming strategische adviesraden

Realisaties 2015

In mijn beleidsnota heb ik aangegeven dat ik sterk wil inzetten op een beleidsvoering in overleg en in samenwerking met alle belanghebbenden. Om dat te realiseren wil ik een hervorming doorvoeren van de strategische adviesraden

en wil ik ook een vernieuwde visie en nieuwe instrumenten ontwikkelen om de praktijk van adviesverlening en overleg bij de Vlaamse overheid te verbeteren.

Eind 2014 werden twee sporen uitgetekend om die doelstelling te realiseren: enerzijds de hervorming van de strategische adviesraden door afschaffing, integratie en fusie, en anderzijds een regeringsbreed traject waarin voorstellen worden uitgewerkt om de praktijk van de adviesverlening en het overleg te verbeteren en te versterken.

Voor het eerste spoor werden op 3 juli 2015 de volgende hervormingen decretaal vastgelegd:

- de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij (SALV) wordt vanaf 1 januari 2016 ingebed in de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV);
- de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC) wordt vanaf 1 januari 2016 ingebed in het Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media;
- de Vlaamse Woonraad wordt vanaf 1 januari 2016 ingebed in het agentschap Wonen-Vlaanderen;
- de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken (VLABEST) en de Strategische Adviesraad Internationaal Vlaanderen (SARIV) worden vanaf 1 juli 2015 opgeheven.

Op 17 juli keurde de Vlaamse Regering ook het uitvoeringsbesluit tot aanpassing van diverse besluiten van de Vlaamse Regering naar aanleiding van de hervorming van de strategische adviesraden principieel goed.

Voor de uitwerking van het tweede spoor wordt een project 'Verbetering beleidsadviesverlening en overleg' opgestart. De bedoeling is om te komen tot een performant(er) systeem van consultatie, advies en overleg, met een grotere transparantie- en participatiegraad. Visievorming over en garanties voor overleg, onderbouwing en samenwerking met belanghebbenden in het beleidsproces zal deel uitmaken van het beoogde verbeteringsproces. In dat kader wordt geëxperimenteerd met meer open consultaties van ontwerpregelgeving en beleidsdocumenten, zoals vermeld in OD 1.2.

Daarbij zal ook ingegaan worden op de wijze waarop de interactie op het vlak van beleidsvorming wordt georganiseerd tussen de beleidsmakers enerzijds, en de adviesraden en het middenveld anderzijds. Er zal in een vroeger stadium advies moeten worden ingewonnen: op die manier wordt er een groter draagvlak gecreëerd en kan er efficiënter advies verleend worden. Daarnaast streef ik naar een zo transparant mogelijke werkwijze. De voorstellen tot hervorming van het adviesstelsel zijn gericht op de beleidsvorming en op de beleidsevaluatie. Het sociaal overleg valt buiten de scope van deze oefening.

Ik heb de administratie gevraagd om tegen eind 2015 een ontwerp van groenboek met een analyse van de probleemstelling en mogelijke beleidsopties op te maken. Daarbij zal ook rekening worden gehouden met de inbreng die vanuit bepaalde strategische adviesraden al is geformuleerd.

Beleidsopties en -initiatieven 2016

In 2016 zal ik het groenboek voor de verbetering van de beleidsadviesverlening en het overleg toetsen. Via ruime consultatie, en via advies en overleg wordt nagegaan of de probleemanalyse gedeeld wordt en welke beleidsopties er verder kunnen worden uitgewerkt. Tegen eind 2016 wil ik op basis van de consultatie concrete voorstellen van processen, procedureregels of aangepaste regelgeving aan de Vlaamse Regering voorleggen zodat de implementatietrajecten in 2017 kunnen worden opgestart.

OD 4.3 Begeleiding en coördinatie van de zesde staatshervorming met het oog op een vlotte implementatie

Realisaties 2015

Op 1 juli 2014 trad de zesde staatshervorming in werking waardoor Vlaanderen voor een aanzienlijk aantal nieuwe aangelegenheden bevoegd werd. De Vlaamse Regering heeft die bevoegdheidsoverdracht inhoudelijk grondig voorbereid door middel van het groenboek waarin de verschillende beleidsopties werden geïnventariseerd. Er is ook nagenoeg onmiddellijk begonnen met de opmaak van de nodige regelgevende teksten en samenwerkingsakkoorden, alsook met de aanpassing van bestaande federale regelgeving om die beleidsopties te concretiseren en om te zorgen voor juridische continuïteit en voor bevoegdheidsconforme beslissingsprocedures, delegaties, samenstelling van organen enzovoort.

Die aanpak heeft ervoor gezorgd dat de bevoegdheidsoverdracht probleemloos verliep voor de burgers, ook al viel die bevoegdheidsoverdracht samen met het begin van de regeerperiode.

Om de overgangsperiode tussen het moment van de bevoegdheidsoverdracht (1 juli 2014) en de effectieve overdracht van personeel en middelen (tussen 1 januari 2015 en 1 juli 2015) op te vangen, werden 'administratieve' protocollen gesloten waarin heel concrete afspraken werden gemaakt over de wijze waarop de uitoefening van de overgedragen bevoegdheden tijdelijk verder ondersteund werd door federale personeelsleden.

De overdracht van personeel (1891 personeelsleden tussen 1 januari 2015 en 1 juli 2015) en goederen werd gerealiseerd via koninklijke besluiten in overleg met de gemeenschappen en gewesten. Ook die overdrachten zijn zonder noemenswaardige problemen verlopen: dat is voor een groot deel te danken aan een doorgedreven coördinatie en permanente samenwerking en informatie-uitwisseling, zowel op intern Vlaams niveau als op interfederaal niveau.

Beleidsopties en -initiatieven 2016

De zesde staatshervorming is nog niet volledig afgewikkeld: de bevoegdheidsoverdracht voor de gezinsbijslagen moet nog in werking treden en voor de bevoegdheidsdomeinen werk en gezondheid moeten nog zo'n 436 personeelsleden overgedragen worden.

Die resterende overdrachten worden uiteraard met dezelfde zorg en via dezelfde samenwerkingsverbanden opgenomen als de vorige.

Daarnaast is het belangrijk dat we aan doorgedreven kennisopbouw doen met het oog op (eventuele) volgende staatshervormingen. Ik zal ervoor zorgen dat we leren uit het traject dat gevolgd werd bij de zesde staatshervorming, zowel uit de goede praktijkvoorbeelden die we nog verder zullen verfijnen, als uit de gesignaleerde problemen die we zullen proberen te voorkomen.

OD 4.4 Versterking van de politiek-ambtelijke samenwerking

Realisaties 2015

Om de ambities van het regeerakkoord waar te maken is er behoefte aan een sterk partnerschap tussen de regering en de administratie. De voorzitters van de managementcomités en het Voorzitterscollege spelen daarbij een cruciale rol.

Op voorstel van het Voorzitterscollege heeft de regering begin 2015 ingestemd met de rol en opdracht van het Voorzitterscollege, namelijk een brugfunctie vervullen tussen de regering en het topmanagement, de strategische lijnen voor

een organisatiebrede organisatie en werking invullen, inzetten op inhoudelijke beleidsafstemming en zorgen voor beleidscoördinatie om de verkokering tegen te gaan.

Dat vraagt een dynamisch samenwerkingsverband tussen de administratie en de politiek. Samen met de kernministers heb ik op regelmatige basis overleg met het Voorzitterscollege.

Het Voorzitterscollege heeft ondertussen werk gemaakt van de besparingsdoelstelling op personeel en personeelsbudget in relatie met de kerntakenplannen. De Vlaamse Regering heeft vervolgens het globale kader vastgelegd. Dat kader geeft aan hoe de kerntakenplannen kunnen bijdragen tot een meer resultaat- en klantgerichte overheid (zie OD 4.1).

Ook over het referentiekader voor de drie gemeenschappelijke dienstencentra had het Voorzitterscollege in dialoog met de gemeenschappelijke dienstverleners een belangrijke inbreng. Het Voorzitterscollege zal als aansturingscomité de strategische keuzes nemen met betrekking tot ieder dienstencentrum en de aansluiting van de klantentiteiten.

Om representatief te kunnen optreden, moet het Voorzitterscollege voeling houden met wat er leeft binnen de administratie.

Het Voorzitterscollege heeft voor het najaar een traject uitgezet om de rol van het Voorzitterscollege resultaatgericht in te vullen.

Beleidsopties en -initiatieven 2016

Via actieve agendaplanning, afgetoetst met de kernministers, zet het Voorzitterscollege verder in op haar strategische rol als bruggenbouwer en overkoepelend managementorgaan.

Ik vraag dat het Voorzitterscollege daarbij ook inzet op inhoudelijke beleidsafstemming zodat de overheid meer met één stem spreekt.

OD 4.5 Deugdelijk bestuur

Realisaties 2015

Het decreet deugdelijk bestuur legt enkele verplichtingen op aan de organisaties van de Vlaamse publieke sector. Om entiteiten te ondersteunen bij de uitvoering van het decreet zijn enkele aandachtspunten gebundeld in een checklist die ter beschikking is op de website van Bestuurszaken. Voor beleidsvragen kunnen de entiteiten onder het toepassingsgebied terecht bij het Departement Kanselarij en Bestuur, voor vragen over de regelgeving kunnen ze terecht bij het Agentschap Overheidspersoneel. Dat gebeurt in nauw overleg met de minister van Bestuurszaken.

Ter uitvoering van artikel 17 van het decreet Deugdelijk Bestuur heb ik richtlijnen uitgewerkt voor het verloop van de evaluatieprocedure van de regeringscommissaris. Daarnaast heb ik modellen van functiebeschrijving uitgewerkt, zowel voor de functie van inhoudelijke commissaris die de minister onder wie de entiteit ressorteert vertegenwoordigt, als voor de functie van commissaris die de Vlaamse minister, bevoegd voor financiën en begroting, vertegenwoordigt.

Beleidsopties en -initiatieven 2016

In het decreet is de verplichting opgenomen om driejaarlijks een rapport over de uitvoering van het decreet te bezorgen aan de Vlaamse minister van Bestuurszaken. De Vlaamse Regering bezorgt binnen drie jaar na de

inwerkingtreding van het decreet (januari 2017) en vervolgens om de drie jaar aan het Vlaams Parlement een rapport over de wijze waarop het decreet is toegepast en doet eventueel de nodige voorstellen tot aanpassing van het decreet. Ik zal in 2016 een monitoringmechanisme uitwerken om de maatregelen in het decreet overkoepelend op te volgen.

OD 4.6 Harmonisering en vernieuwing van het Vlaams bestuursrecht

Realisaties 2015

Het Vlaams regeerakkoord bevat de krijtlijnen van de harmonisering van het Vlaamse bestuursrecht. Daarbij worden een aantal bestaande decreten geïntegreerd tot één Vlaams Bestuursdecreet, meer bepaald het kaderdecreet bestuurlijk beleid, het decreet deugdelijk bestuur, het decreet openbaarheid van bestuur, het klachtendecreet en het e-governmentdecreet. Er wordt onderzocht of daar nog decreten aan moeten worden toegevoegd. In mijn beleidsnota heb ik naast die harmonisering ook de principes van 'deregulering, vernieuwing en digitalisering van het bestuursrecht' als leidraad voor deze hervorming vooropgesteld. In 2015 heb ik op basis van die principes verder gewerkt aan een plan van aanpak voor dit belangrijke project. Ik wil deze hervorming immers gebruiken als hefboom voor een meer klantgerichte Vlaamse overheid ten dienste van burgers, bedrijven en verenigingen. Ik werk daartoe intensief samen met de minister bevoegd voor Bestuurszaken.

In haar eerste werkjaar heeft de Vlaamse Regering wel een aantal bestuurlijke hervormingen goedgekeurd die niet konden wachten op een meer grondige hervorming van het Vlaamse bestuursrecht. Zo heb ik een decreet tot hervorming van de strategische adviesraden laten goedkeuren (zie OD 4.2) en heb ik, samen met de minister van Bestuurszaken, het kaderdecreet bestuurlijk beleid laten wijzigen. Ik heb daarnaast ook een conceptnota laten goedkeuren over de harmonisering van het onteigeningsrecht (zie OD 1.6).

Beleidsopties en -initiatieven 2016

De hervorming van het bestuursrecht wil ik opzetten als een breed gedragen project in samenspraak met de Vlaamse overheidsdiensten. Ik heb daartoe de opdracht gegeven aan het Voorzitterscollege. Ik wil met het oog op deze hervorming ook in discussie treden met het Vlaams Parlement en zal daarom bij het Vlaams Parlement een groenboek indienen. De hervorming van het bestuursrecht wil ik ook voorleggen aan academici en een aantal spilfiguren vanuit de rechtspraak, maar zeker ook met de klanten van de dienstverlening van de Vlaamse overheid.

OD 4.7 Risicobeheersing via crisismanagement, bedrijfscontinuïteit en rampenbeheersing

Realisaties 2015

De Vlaamse overheid heeft de voorbije jaren al verscheidene inhoudelijke, kaderstellende en regelgevende stappen gezet om ervoor te zorgen dat de entiteiten van de Vlaamse overheid het hoofd kunnen bieden aan risico's die de dienstverlening in het gedrang zouden kunnen brengen. Een aantal entiteiten is al actief bezig met risicomanagement, maar een verdere uitbreiding dringt zich op.

De wijzigingen in het Vlaamse overheidslandschap, onder meer naar aanleiding van de kerntakenplannen en fusies, maar vooral problematieken zoals terreurdreiging, elektriciteitsschaarste, cybercriminaliteit, maken het noodzakelijk dat entiteiten vernieuwd aandacht besteden aan risicomanagement. Mijn

diensten hebben daarvoor verschillende ondersteunende initiatieven genomen en werken daarom zowel aan een overkoepelend risicomanagement (met bedrijfscontinuïteitsmanagement als onderdeel), als aan de concrete uitbouw van crisiscoördinatie door middel van het Crisiscentrum van de Vlaamse Overheid (CCVO). Zo kreeg de bestaande werkgroep Bedrijfscontinuïteitsmanagement in 2015 een doorstart en werden ondersteunende instrumenten ontwikkeld. Daarnaast wordt werk gemaakt van de concrete uitbouw van crisiscoördinatie door middel van het Crisiscentrum van de Vlaamse Overheid.

Het CCVO kreeg al een aantal opdrachten te verwerken en nam de nieuwe rol als centraal aanspreekpunt voor het federaal crisiscentrum efficiënt op, bijvoorbeeld naar aanleiding van de elektriciteitschaarste en het hitte- en ozonplan. Er werden ook verscheidene communicatie-initiatieven uitgevoerd over de werking van het CCVO.

Op 26 januari 2015 werd een nieuwe raamovereenkomst voor reputatiemanagement en crisiscommunicatie afgesloten. Die overeenkomst biedt de entiteiten van de Vlaamse overheid de mogelijkheid om advies en ondersteuning af te nemen voor mediatraining, mediamonitoring en de voorbereiding op en bijstand tijdens crisissituaties op het vlak van communicatie.

Naar aanleiding van de zesde staatshervorming werd het Vlaams Rampenfonds (VRF) opgericht, dat in het Departement Kanselarij en Bestuur werd ondergebracht. Het VRF behandelt, volgens welbepaalde criteria, dossiers voor een financiële tegemoetkoming in schade die werd geleden naar aanleiding van natuurrampen die door de Vlaamse Regering werden erkend.

In 2015 behandelde het VRF dossiers over de overvloedige regenval van eind juli en begin augustus 2014 in diverse gemeenten. Die gevallen van uitzonderlijke regenval zijn de eerste natuurfenomenen die door de Vlaamse Regering werden erkend als ramp.

Beleidsopties en -initiatieven 2016

Op het vlak van risicomanagement zullen mijn diensten in 2016 vooral focussen op overheidsbrede risico-inventarisatie en risicoreductie, waarin de fysieke, informatie- en informatietechnologische veiligheid geïntegreerd wordt. Voor de Vlaamse overheid worden eigen testscenario's ontwikkeld. In werkgroepen wordt verder nagedacht over sensibilisering en kennisdeling. Ik zet in op zowel incidentenrapportering als crisismanagementtraining. Mijn diensten dragen bij tot een overheidsbrede coördinatie en bieden ondersteuning aan bij de organisatie van crisiscommunicatie. Ze zorgen ook voor de afstemming van de werking van het CCVO op die van de federale en provinciale beleidsniveaus.

In het kader van de verdere uitbouw van het VRF herzien mijn diensten de tot nog toe gehanteerde (federale) procedures voor de erkenning van rampen en de dossierbehandeling. Ik streef daarbij in het algemeen naar optimalisering, rationalisering en vereenvoudiging, en in het bijzonder naar het bepalen van billijke termijnen en doorlooptijden, redelijke beroepsmogelijkheden en kostenbeheersing. Ook de mogelijkheden tot digitalisering van de procedures komen aan bod. De nieuwe Vlaamse reglementering ter zake wordt voorgelegd aan de Vlaamse Regering en ingediend bij het Vlaams Parlement.

OD 4.8 Installatie bouwmeestercollege

Realisaties 2015

In het begin van 2015 werd zoals bepaald in het Vlaamse regeerakkoord een brede bevraging georganiseerd over de missie en werking van het Vlaams bouwmeesterschap. Diepte-interviews en ronde tafels met relevante stakeholders

zoals overheden op diverse bestuursniveaus, architectenverenigingen, projectontwikkelaars, studiebureaus, academici enzovoort, brachten nieuwe inzichten die zijn verwerkt in de conceptnota voor een hernieuwd bouwmeesterschap. Op 19 juni 2015 keurde de Vlaamse Regering die conceptnota goed.

De missie van het bouwmeesterschap wordt daarin als volgt omschreven:

"Het bouwmeesterschap heeft als doel het bevorderen van de architectuurkwaliteit van de gebouwde omgeving, opgevat als een synthese van kwaliteiten op het vlak van stedenbouwkundige omgeving, gebruik en beleving, beeldwaarde, bouwtechniek, energie- en kostenbeheer, enz. Deze inzet wordt geconcretiseerd in de begeleiding van opdrachtgevers bij publieke en publiek-private projecten op het vlak van het ontwerpen en realiseren van gebouwen, publieke ruimte, landschap en infrastructuur, en dit steeds in relatie tot de veranderende maatschappelijke uitdagingen en vanuit een transversaal perspectief van samenwerking met de betrokken actoren en sectoren."

De begeleiding van publieke bouwheren, vooral in de conceptfase, blijft een kerntaak, waarbij de nadruk ligt op de begeleidende, inspirerende en ondersteunende rol van het bouwmeesterschap. Daarnaast draagt de Vlaamse bouwmeester bij tot visievorming en reflectie, met de focus op de mogelijkheden die worden geboden door kwaliteitsvol ontwerpen en bouwen, en op transversale (interdisciplinaire en intersectorale) initiatieven. Als bruggenbouwer werkt de Vlaamse bouwmeester in overleg met alle betrokken sectoren en actoren vanuit zowel het werkveld als de overheid. Het thema 'kunst in opdracht' maakt geen deel meer uit van de taakstelling van het bouwmeesterschap en zal worden opgenomen binnen het Departement Cultuur, Jeugd en Media.

Vanuit zijn onafhankelijke en transversale rol, wordt het team van de Vlaamse bouwmeester voortaan ondergebracht bij het Departement Kanselarij en Bestuur, onder de politieke verantwoordelijkheid van de minister-president. De Vlaamse bouwmeester wordt aangesteld als adviseur van de volledige Vlaamse Regering, en zal worden bijgestaan door een vierkoppige expertengroep. De expertengroep komt een aantal keer per jaar samen en versterkt de Vlaamse bouwmeester als klankbord vanuit specifieke aanvullende disciplines.

Gezien de ruime opdracht zal de nieuwe Vlaamse bouwmeester in principe voltijds aangesteld worden. Aangezien de bouwmeester vooral een rol moet spelen als begeleider, ondersteuner en bruggenbouwer, is de Vlaamse Regering op zoek naar een architect die algemene erkenning geniet voor zijn deskundigheid in het werkveld, en die daarnaast ook beschikt over uitstekende communicatieve en sociale vaardigheden. In september lanceerde ik een oproep tot kandidaatstelling. De selectieprocedure leidt eind 2015 tot de aanstelling van een nieuwe Vlaamse bouwmeester.

Beleidsopties en -initiatieven 2016

De Vlaamse bouwmeester maakt bij zijn aantreden een meerjarenprogramma op dat rekening houdt met de beleidsaccenten van de Vlaamse Regering, maar dat ook eigen accenten bevat. Dat meerjarenprogramma is het resultaat van overleg met alle betrokken administraties en kabinetten, alsook met het werkveld. Dat meerjarenprogramma wordt bekrachtigd door de Vlaamse Regering.

Het huidige instrumentarium van het team van de Vlaamse bouwmeester wordt geëvalueerd en bijgestuurd zodat het op een optimale manier de vernieuwde taakstelling van het bouwmeesterschap kan dienen. Instrumenten als de open oproep en de proefprojecten vormen de basis van de werking van de Vlaamse bouwmeester.

5. Communicatie

SD 5 Communicatie vanuit een open houding, op maat van alle doelgroepen, met het oog op meer vertrouwen bij de burgers en de versterking van de beeldvorming en reputatie van Vlaanderen en de Vlaamse overheid

OD 5.1 Integratie van communicatie in het beleid, zodat de gedragenheid van het beleid van de Vlaamse overheid wordt versterkt

Realisaties 2015

Om degelijk, gedragen en begrijpelijk beleid te maken dat tot stand komt op een vlotte en efficiënte manier, wil ik communicatie beter integreren in het beleid. Mijn diensten dragen die visie uit in de Vlaamse overheid, halen kennis in huis en kijken steeds uit naar mogelijkheden om die visie toe te passen. Ze helpen communicatie- en beleidsmedewerkers om nieuwe vaardigheden te verwerven en een nieuwe manier van werken.

Een eerste concrete methode die ik wil introduceren is CB-link. Dat is een methodiek om van bij de start van een beleidsproces beleid en communicatie beter met elkaar te verbinden. Met CB-link doorloopt een divers samengesteld team een grondig en gestructureerd denkproces. Daarbij zoekt het team aansluiting met diegenen voor wie het beleid echt bedoeld is, nog voor het gemaakt wordt. Mijn diensten zorgden ervoor dat er een opleiding CB-link werd opgenomen in het vormingsaanbod voor het Vlaamse overheidspersoneel. Tegen eind 2015 zullen minstens 50 communicatie- en beleidsmedewerkers de opleiding gevolgd hebben.

De integratie van communicatie in beleid wordt meegenomen in het project over de verbetering en versterking van de praktijk van adviesverlening en overleg (zie OD 4.2).

Beleidsopties en -initiatieven 2016

Mijn diensten zullen de deelname aan de opleiding CB-link verder stimuleren, de opleiding evalueren en eventueel laten bijsturen. Ze zullen er ook voor zorgen dat de ervaringen overheidsbreed worden gedeeld. Ook los van de gebruikte methode zullen ze over de integratie van communicatie in beleid ervaringen, leerpunten en goede praktijken delen via bijvoorbeeld blogs, nieuwsbrieven en netwerksessies. Ze werken vanuit de communicatie-invalshoek mee aan overheidsbrede processen en tools.

OD 5.2 Inzicht in drempels en hefboomen om de effectiviteit van het beleid en de communicatie van de Vlaamse overheid te versterken

Realisaties 2015

Informatie geven en sensibiliseren is niet genoeg om gedrag van mensen duurzaam te veranderen. We zoeken uit wat we nog meer kunnen doen. We willen methodes gebruiken die ook kijken naar de manier waarop diensten worden ontworpen, de manier waarop mensen keuzes maken, de aanleidingen waarom mensen hun gedrag wijzigen.

Mijn diensten verkennen vernieuwende methodes en technieken voor sociale marketing, inclusief een nieuwe doelgroepensegmentatie, keuzearchitectuur en nudging. Ze helpen de expertise van communicatie- en beleidsmedewerkers op dat vlak te versterken via netwerksessies, een LinkedIn-groep, nieuwsbrieven en contacten over concrete projecten, bijvoorbeeld het Renovatiepact. Op 11 juni 2015 is een zelflerend netwerk gestart over het maken van beleid en

communicatie met kennis van gedrag. Medewerkers uit verschillende entiteiten (Kanselarij en Bestuur, Vlaams Energieagentschap, VREG, Mobiliteit en Openbare Werken, Leefmilieu Natuur en Energie, ...) namen daaraan deel.

Het Steunpunt Bestuurlijke Organisatie werkt in het najaar van 2015 een studie af over segmentering en nudging in Vlaanderen. Daaruit blijkt nog eens dat het inzetten van gedragskennis een belangrijke meerwaarde voor beleid kan opleveren, maar dat Vlaanderen nog aan het begin staat.

Beleidsopties en -initiatieven 2016

In 2016 zullen mijn diensten een raamovereenkomst klaar hebben voor advies aan entiteiten voor goede interventies en bijbehorende communicatie-acties volgens de juiste socialemarketingtechnieken.

Mijn diensten zullen verder kennis over sociale marketing verzamelen, een overzicht maken van wat er op dat terrein beweegt, praktijkvoorbeelden delen en onderzoeken hoe proefprojecten kunnen worden opgezet.

OD 5.3 Aanwending van digitalisering om op mensenmaat te communiceren

De Vlaamse overheid zet al grote stappen in het aanwenden van digitalisering om meer op maat te werken (zie de beleidsbrief Bestuurszaken). Mijn diensten zullen daar in overleg met het Agentschap Informatie Vlaanderen aan meewerken.

OD 5.4 Coherent delen wat de Vlaamse overheid doet om haar herkenbaarheid te versterken

Realisaties 2015

We delen wat we doen: we communiceren helder over ons beleid in de verschillende fases, over onze dienstverlening en over regelgeving. En dat doen we op een coherente manier. We organiseren ons om met één stem te spreken en daardoor meer duidelijkheid te bieden aan burgers, ondernemingen, lokale besturen en verenigingen.

Omdat interne communicatie een belangrijke succesfactor is en de kwaliteitsmonitoring van het Vlaamse communicatiebeleid (zie OD 5.5) aantoont dat het beter moet, wil ik tijdens deze legislatuur de interne communicatie versterken. In 2015 is er een project gestart ter vervanging van de koepelsite van het intranet van de Vlaamse overheid. Doel is de ontwikkeling van een overheidsbreed kanaal voor nieuws, informatie, samenwerking en netwerking. Bovendien moet dat kanaal waar dat mogelijk is, voorzien in gepersonaliseerde inhoud per profiel of entiteit. Een entiteitsoverschrijdend team heeft de krijtlijnen van de functionaliteiten en inhoud uitgetekend, en op basis daarvan een gedragen visie uitgewerkt.

Het personeelsmagazine 13 verschijnt in 2015 voor het laatst op papier. Mijn diensten tekenen een plan uit om de doelstellingen van 13 – informeren en verbinden – maximaal digitaal te realiseren. Daarvoor werd onder andere een functionele analyse gemaakt en worden de lezers bevraagd. Voor de informerende doelstellingen (nieuws en duiding brengen) zal eind 2015 een interne nieuwssite met een afgeleide elektronische nieuwsbrief operationeel zijn. Het content management systeem zal gebaseerd zijn op dat van de nieuwssite van Flanders Today, de door de Vlaamse overheid ondersteunde nieuwssite voor *expats* in Vlaanderen.

De interne en externe communicatiekanalen van het beleidsdomein Kanselarij en Bestuur worden beter op elkaar afgestemd. Er wordt ook onderzocht hoe we de

workflow en de verspreiding kunnen verbeteren van de beslissingen van de Vlaamse Regering naar de pers en andere geïnteresseerden.

Mijn diensten verlenen de medewerkers van de Vlaamse overheid toegang tot externe nieuwskanalen met een dagelijkse screening van de binnenlandse pers en toegang tot persinformatie via Gopress en Belga. De overeenkomst met het persagentschap Belga zal in de loop van 2016 worden geëvalueerd in de aanloop naar de beslissing over een vernieuwing ervan vanaf 1 januari 2017. Een vernieuwde gebruikersovereenkomst met Gopress werd per 1 juni 2015 afgesloten voor een periode van maximaal drie jaar. Die overeenkomst kan in 2016, na evaluatie, een eerste keer verlengd worden tegen ongewijzigde financiële voorwaarden.

Mijn diensten beheren alle publicaties van de Vlaamse overheid in een brondatabank. De publicatiedatabank is uitgegroeid een belangrijk instrument in de rapportering van de Vlaamse administratie aan het Vlaams Parlement. Ze maakt de informatiestromen efficiënter en transparanter.

Mijn diensten ontwikkelen een overheidsbrede corporate communicatiestrategie voor iedereen die de op één of andere manier communiceert vanuit de Vlaamse overheid als geheel. We willen een gevoel van trots binnen de Vlaamse overheid bereiken door de sterke en baanbrekende verhalen van beleidsdomeinen bekend te maken. We zoeken daarvoor ambassadeurs in alle beleidsdomeinen. Het merkbeleid moet de Vlaamse overheid ook helpen bij de uitbouw van de reputatie van een aantrekkelijke, moderne en slagkrachtige werkgever.

We maken het baanbrekend vakmanschap in Vlaanderen zichtbaar. Het merkverhaal wordt uitgediept en verbreed om een cultuur van corporate storytelling binnen de hele Vlaamse overheid mogelijk te maken.

De nieuwe huisstijl wordt verder ingevoerd, digitaal en niet-digitaal, via gidsen, sjablonen, een huisstijlwebsite, een raamovereenkomst, standaardkaartjes en referentielagen. Er worden afgeleide producten voor verschillende dragers ontwikkeld. In 2015 hebben mijn diensten binnen de raamovereenkomst 'kantoorbenodigdheden' van het Facilitair Bedrijf een aantal producten met logo laten opnemen, die door alle entiteiten van de Vlaamse overheid kunnen worden afgenomen.

De entiteiten van de Vlaamse overheid die internationaal gericht zijn, zullen coherenter communiceren door nauwer samen te werken, met impact en kostenefficiëntie als doel. We creëren associaties in het buitenland m.b.t. de sterktes van Vlaanderen en ontwikkelen gemeenschappelijke tools. In 2015 hebben de meest zichtbare internationaal opererende entiteiten de nieuwe huisstijl wereldwijd uitgerold.

Beleidsopties en -initiatieven 2016

Er is behoefte aan een kader voor efficiëntere interne communicatie, een visie waarbinnen de kanalen optimaal kunnen worden ingezet. In 2016 zullen mijn diensten daarom een coherent beleid voor de interne communicatie ontwikkelen. Allereerst zullen ze aandacht besteden aan goede interne communicatie bij veranderingen. De Vlaamse overheid moet immers wendbaar inspelen op de behoeften van de samenleving en is dus steeds in ontwikkeling.

Het nieuwe interne digitale kanaal van de Vlaamse overheid wordt in 2016 uitgebouwd en gelanceerd, tegelijk met de uitfasering van het verouderde systeem iPublish. Dat nieuwe interne kanaal moet zowel de interne iPublish-kanalen (koepelsite en entiteitsintranetten) als het kanaal bestuurszaken.be vervangen.

In 2016 zullen mijn diensten de digitalisering van het personeelsblad 13 verder voltooien. Na de nieuwssite, die de doelstellingen op het vlak van informeren moet realiseren, zullen extra communicatiekanalen ontwikkeld of ingezet worden om de verbindende doelstellingen (creëren van betrokkenheid en groepsgevoel) van het personeelsblad over te nemen. Waar dat mogelijk is, wordt dat geïntegreerd in het nieuwe interne kanaal en/of in de 13-nieuwssite. Bovendien worden ook andere kanalen in de mix opgenomen, bijvoorbeeld sociale media, blogs, zoekwebsites, interne applicaties zoals Vlimpers ... Mijn diensten onderzoeken daarbij ook hoe ze personeelsleden die weinig of niet digitaal te bereiken zijn, toch betrokken kunnen houden.

In 2016 wil ik bijzondere aandacht schenken aan het verhogen van de veiligheid van het museum Kazerne Dossin in Mechelen in het licht van terreur- en aanverwante dreigingen. Vanuit haar identiteit en thematiek – het verhaal van de Holocaust, gekoppeld aan het thema mensenrechten door een analyse van groepsgevoel – is Kazerne Dossin zonder meer een potentieel doelwit voor terroristische aanslagen. Er zullen werkzaamheden worden uitgevoerd om een beveiligende toegang tot de museuminfrastructuur te verzekeren.

Mijn diensten zullen in 2016 ook starten met het uitwerken van een coherent nieuwsbeleid voor de Vlaamse overheid. Het is de bedoeling om het nieuwsbeleid beleidsdomeinoverschrijdend af te stemmen.

Mijn diensten bereiden een raamovereenkomst voor copywriting, fotografie, film en huisstijl voor die in 2016 operationeel zal zijn. Wat met de raamovereenkomst wordt gemaakt, zal via een databank ter beschikking staan van de hele Vlaamse overheid.

In 2016 zullen we de communicatie van een aantal projecten die van belang zijn voor de internationale uitstraling van Vlaanderen, gecoördineerd aanpakken.

OD 5.5 Inbedding van evaluatie en onderzoek voor de professionalisering van de communicatie

Realisaties 2015

We versterken de expertise van de communicatiemedewerkers op het vlak van evaluatie en onderzoek. Mijn diensten beheerden tot juli 2015 een raamovereenkomst voor pretests en effectmetingen van communicatie-initiatieven voor alle entiteiten van de Vlaamse overheid. Ze analyseerden de benchmarkresultaten en rapporteerden erover in het communicatiejaarverslag van de Vlaamse Regering. Intussen startten ze een procedure voor een nieuwe raamovereenkomst die begin 2016 gegund zal worden. Die opdracht is onderverdeeld in twee delen. Het eerste deel heeft opnieuw als doel de communicatie-initiatieven te evalueren door pretests en effectmetingen. Het tweede deel dient om via wetenschappelijk onderzoek inzicht te krijgen in de drempels en hefboomen, zodat de effectiviteit van het beleid en de communicatie van de Vlaamse overheid wordt versterkt (zie OD 5.2).

Tijdens het beleidsvoorbereidend traject zijn er drie belangrijke redenen om onderzoek te doen naar houding en gedrag:

- om inzicht te krijgen in attitudes die helpen om het beleid mee vorm te geven;
- om door een verdieping in doelgroepsegmenten beleidsacties te kunnen kiezen op basis van een goed beeld van die attitudes en drempels;
- om door de haalbaarheid van de voorgestelde beleidsacties te testen (mogelijk in proefopstellingen) meer garanties te krijgen dat ze echt leiden tot succesvol beleid.

Begin 2015 hebben mijn diensten voor de derde keer een kwaliteitsmonitoring van het communicatiebeleid van de Vlaamse overheid uitgevoerd. De resultaten verschenen in het communicatiejaarverslag van de Vlaamse Regering: www.vlaanderen.be/communicatiejaarverslag. Het communicatiebeleid werd verder verfijnd. Van de vier verbeterpunten van de voorgaande jaren waren er twee die significant beter scoorden: de duidelijke profilering van de Vlaamse overheid (zie OD 5.4) en het benutten van onderzoek voor kwaliteitsverbetering (OD 5.5). Op de andere twee verbeterpunten zet ik nog sterker in: de integratie van communicatie in het beleid (zie OD 5.1) en de interne communicatie (zie OD 5.4).

Beleidsopties en -initiatieven 2016

Voor deze operationele doelstelling is het uitbouwen van de nieuwe raamovereenkomst de prioriteit voor mijn diensten in 2016: ze zullen de entiteiten begeleiden in hun gebruik van die overeenkomst, en de benchmarks analyseren en erover rapporteren. Ze zullen ook de kwaliteitsmonitoring van het communicatiebeleid voortzetten. Het communicatiejaarverslag van de Vlaamse Regering wordt beknopter.

6. Audit

SD 6 Audit als hefboom voor een professioneel beheerste overheid door een versterking van het organisatie- en risicobeheer in de lokale besturen en de Vlaamse administratie.

OD 6.1 Versterking van de organisatiebeheersing in lokale besturen en de Vlaamse administratie

Realisaties 2015

Zoals blijkt uit mijn beleidsnota, wil de Vlaamse Regering de verdere verbetering van de organisatiebeheersing of interne controle actief stimuleren en ondersteunen. Werken aan een degelijk systeem van organisatiebeheersing of interne controle, is immers werken aan sterke, beheerste overheidsorganisaties die transparant verantwoording kunnen afleggen over de aanwending van de middelen en het bereiken van de vooropgestelde doelstellingen en resultaten. Audit Vlaanderen is voor mij een belangrijke actor voor de realisatie van die doelstelling. Het agentschap vervult immers, aangestuurd door twee auditcomités, de auditfunctie voor zowel de lokale besturen als de Vlaamse administratie. Het voert systematisch auditopdrachten uit op een onafhankelijke, objectieve en bekwame wijze, en formuleert aanbevelingen als dat nodig blijkt.

Het aantal uitgevoerde auditopdrachten in 2015 is voor een deel afhankelijk van de verdere uitrol van de auditplanning en het aantal forensische auditopdrachten. Naar schatting gaat het om een 65-tal auditopdrachten in de lokale besturen en een 20-tal in de Vlaamse administratie.

De verschillende Vlaamse Regeringen hebben steeds de onafhankelijkheid van het agentschap Audit Vlaanderen proberen te bewaken. Ook deze regering doet dat en zal dat blijven doen. Het feit dat Audit Vlaanderen onafhankelijk werkt, neemt niet weg dat het agentschap, zoals elke overheidsdienst, rekening houdt met zijn belanghebbenden. Zowel vertegenwoordigers van de Vlaamse Regering als afgevaardigden uit het werkkterrein zijn immers lid van de twee auditcomités die Audit Vlaanderen aansturen. Bovendien worden zowel de sectororganisaties van de lokale besturen als het Agentschap Binnenlands Bestuur vertegenwoordigd in een soort stuurgroep die voortaan de uitvoering van de thema-audits bij de lokale besturen opvolgt. Audit Vlaanderen gaat elk jaar ook het gesprek aan met de verschillende managementcomités in de Vlaamse administratie.

Samen met het agentschap Audit Vlaanderen wil de Vlaamse Regering de Vlaamse administratie en de lokale besturen sensibiliseren voor risicomanagement en een degelijke organisatiebeheersing. Zo is de uitvoering van een periodieke zelfevaluatie opgenomen in de ondernemingsplannen van de entiteiten van de Vlaamse administratie. Bij de lokale besturen werd in 2014 de Leidraad Organiseatiebeheersing gelanceerd. Ook in die leidraad worden zelfevaluaties gestimuleerd als middel om de organisatiebeheersing te versterken. Dat gebeurt onder meer door het ondersteunen van allerlei vormingsinitiatieven door derden en het geven van presentaties. Besturen die al een zelfevaluatie hebben uitgevoerd, genieten bovendien een specifieke audit-aanpak.

Beleidsopties en -initiatieven 2016

In 2016 zal de auditstrategie voor de lokale besturen en de Vlaamse administratie, die begin 2015 werd goedgekeurd door beide auditcomités, verder uitgevoerd worden. Beide auditcomités zullen de concrete auditplanning eind 2015 of begin 2016 vastleggen. Toch kan ik u nu al bepaalde krachtlijnen of gemaakte keuzes meegeven.

Voor de lokale besturen zullen in 2016 twee thema-audits worden uitgevoerd, waaronder een thema-audit "Aankoop- en Contractbeheer – leveringen en diensten". Die thema-audit wordt momenteel nog voorbereid. Het onderwerp van de tweede thema-audit zal in nauw overleg met het auditcomité van de lokale besturen en de verschillende belanghebbenden worden vastgelegd. Elke thema-audit zal in principe worden uitgevoerd bij een 20-tal lokale besturen. Daarnaast zal in 2016 ook de uitvoering van organisatieaudits worden voortgezet. Daarbij zal maximaal rekening worden gehouden met de resultaten van een uitgevoerde zelfevaluatie. De keuze van de te auditeren entiteiten zal, analoog met die van de Vlaamse administratie, gebaseerd zijn op de resultaten van een risicoanalyse. Vanaf 2016 start Audit Vlaanderen ook met de steekproefsgewijze opvolging van de geformuleerde aanbevelingen bij de lokale besturen.

Op het niveau van de Vlaamse administratie voorziet Audit Vlaanderen in 2016, naast de verdere periodieke opvolging van de aanbevelingen, in de uitvoering van een nieuwe thema-audit en enkele audits voor risicovolle kernprocessen. Vanaf 2016 zal ook het beeld van de maturiteit van organisatiebeheersing binnen het audituniversum geleidelijk aan opnieuw worden opgebouwd via de uitvoering van organisatieaudits. Die auditopdrachten werden in 2015 immers tijdelijk opgeschort door de verschillende fusies en de implementatie van de zesde staatshervorming. Eind 2016 zal Audit Vlaanderen ook opnieuw per minister een beleidsgericht rapport opmaken op basis van de uitgevoerde auditwerkzaamheden. Die beleidsgerichte rapporten beogen de versterking van het politieke draagvlak en de betrokkenheid van de leidend ambtenaren voor de verdere uitbouw van de organisatiebeheersing en de uitbouw van een systeem van risicobeheersing. De resultaten uit deze rapporten geven de betrokken ministers immers input voor de evaluatie van de topambtenaren.

Waar dat nodig en/of noodzakelijk is, zullen zowel bij de lokale besturen als bij de Vlaamse administratie detectieaudits en/of forensische opdrachten worden opgestart.

Naast de uitvoering van audits is de inzet op communicatie en sensibilisering een belangrijke hefboom om de organisatiebeheersing te versterken. Ik waak er mee over dat er ook een databank met goede praktijken voor de lokale besturen wordt opgezet, zoals bij de Vlaamse administratie. Daarnaast zullen bij de oplevering van globale rapporten naar aanleiding van uitgevoerde organisatieaudits, thema-audits en detectieaudits (zie verder), de nodige communicatieacties ontwikkeld worden om de resultaten ervan zo ruim mogelijk

te verspreiden. Samen met de minister voor Binnenlands Bestuur onderzoek ik welke initiatieven ter ondersteuning daarvan kunnen worden genomen.

OD 6.2 Versterking van Audit Vlaanderen in zijn adviesfunctie

6.2.1. Opvolgen van de adviezen van de auditcomités als bron voor de verdere verbetering van organisatiebeheersing

Realisaties 2015

Audit Vlaanderen heeft een objectief overzicht over wat er goed en minder goed loopt op het vlak van de interne organisatie in de Vlaamse administratie en in de lokale besturen. De auditcomités van Audit Vlaanderen kunnen dan ook adviserend optreden naar de Vlaamse Regering. De kernministers van de Vlaamse Regering ontvingen op 11 februari 2015 een afvaardiging van de auditcomités. Tijdens dat overleg werden de belangrijkste realisaties van 2014 toegelicht. Ook de auditstrategie van Audit Vlaanderen en de auditplanning voor de toekomst kwamen aan bod.

Beleidsopties en -initiatieven 2016

Ook begin 2016 zal een afvaardiging van beide auditcomités worden uitgenodigd voor een bespreking met de Vlaamse Regering. De bedoeling is om conform de beleidsnota, de lessen van de verschillende audits mee op te nemen in de hervorming van de organieke decreten, zoals dat overigens al gebeurd is bij de evaluatie van de nieuwe beleids- en beheerscyclus voor de lokale besturen.

6.2.2. Opvolgen van structurele en/of beleidsmatige aanbevelingen die het resultaat zijn van audits op entiteitsoverschrijdende en interbestuurlijke processen

Realisaties 2015

Audit Vlaanderen voert diverse types van auditopdrachten uit bij de lokale besturen en bij de Vlaamse administratie. De daaraan verbonden aanbevelingen zijn in de eerste plaats gericht naar de geauditeerde entiteiten. Aangezien Audit Vlaanderen in bepaalde gevallen, bijvoorbeeld bij thema-audits, organisatieaudits of detectieaudits, eenzelfde audit in verschillende organisaties uitvoert, leveren die opdrachten ook structurele vaststellingen en aanbevelingen op. Die worden gebundeld in een globaal rapport. Het is voor mij, samen met de minister voor Binnenlands Bestuur, belangrijk die vaststellingen en structurele en/of beleidsmatige aanbevelingen op te volgen. Zo voerde Audit Vlaanderen een doorlichting uit van de informatieveiligheid bij diverse entiteiten van de Vlaamse administratie. De minister voor Binnenlands Bestuur formuleerde in de Commissie Bestuurszaken van 3 maart 2015 al een aantal concrete acties om de aanbevelingen uit te voeren.

Voor de eerder uitgevoerde thema-audits bij de Vlaamse administratie wordt vastgesteld dat de realisatiegraad van de aanbevelingen uit de globale rapporten een knelpunt blijft. Daarom heeft de Vlaamse Regering op 30 januari 2015 beslist dat het voorzitterscollege voortaan instaat voor de opvolging van de implementatie van die beleidsmatige of organisatiebrede aanbevelingen. Ik heb mij samen met de overige leden van de kern tegenover het auditcomité van de Vlaamse administratie geëngageerd om die aanbevelingen in een interkabinettenwerkgroep in het najaar te bespreken en expliciet op de agenda van het overleg met het voorzitterscollege te plaatsen.

Beleidsopties en -initiatieven 2016

Eind 2015 en in 2016 zullen verschillende globale rapporten worden opgeleverd. Concreet gaat het om het globaal rapport van de eerste organisatieaudits bij de lokale besturen, van de eerste thema-audit Gemeentelijke belastingen en retributies bij de lokale besturen, van de eerste detectieaudits Betalingen bij de sociale dienst bij lokale besturen, en van de thema-audit Projectmanagement bij de Vlaamse administratie. Eind 2016 zal er ook een globaal rapport worden opgemaakt van de thema-audit Aankoop- en contractbeheer – leveringen en diensten. Al die audits zullen aandachtspunten bevatten. Het kan daarbij gaan om aandachtspunten die betrekking hebben op de Vlaamse overheid, maar zeker ook op andere belanghebbenden, zoals IT-leveranciers of andere overheden. Waar dat nodig is, zal ik die aandachtspunten, samen met de minister voor Binnenlands Bestuur, opnemen.

*6.2.3 Inzetten op afstemming tussen de verschillende audit- en controleactoren**Realisaties 2015*

Er zijn heel wat audit- en controleactoren actief bij de Vlaamse administratie en de lokale besturen. De Vlaamse Regering heeft steeds belang gehecht aan het 'single audit'-principe, zodat dubbele controles worden vermeden en het werk van de verschillende audit- en controleactoren op elkaar is afgestemd. Momenteel zijn er al afspraken gemaakt met het Rekenhof, de bedrijfsrevisoren, het Agentschap Binnenlands Bestuur en diverse decentrale interne auditdiensten van de Vlaamse administratie. Een belangrijke uitdaging bestaat er nog in om de samenwerking tussen Audit Vlaanderen en de verschillende interne auditdiensten van lokale besturen vorm te geven. Er zijn met dat doel al een aantal contacten geweest, zonder dat die geleid hebben tot een formele overeenkomst.

Beleidsopties en -initiatieven 2016

Zoals is aangegeven in de beleidsbrief van de minister van Binnenlands Bestuur, zal de samenwerkingsovereenkomst tussen Audit Vlaanderen en het Agentschap voor Binnenlands Bestuur, en de uitwisseling van informatie tussen beide agentschappen eind dit jaar geëvalueerd worden en waar nodig geoptimaliseerd worden.

Daarnaast zal ik, samen met de minister van Binnenlands Bestuur, via onze vertegenwoordigers in de auditcomités van Audit Vlaanderen erover waken dat een correcte invulling wordt gegeven aan het 'single audit'-principe, met inbegrip van de uitwerking van de samenwerkingsrelatie tussen Audit Vlaanderen en de interne auditdiensten bij de lokale besturen.

Daarnaast zal ik in 2016, samen met de minister van Financiën en Begroting, verdere invulling geven aan het 'single audit'-concept binnen de Vlaamse Administratie en het besluit van de Vlaamse Regering betreffende controle en single audit van 7 september 2012.

Bijlage 1: Regelgevingsagenda**Beleidsbrief Algemeen Regeringsbeleid**

Dit is een uittreksel uit de regelgevingsagenda met informatie aangevuld tot op 07/09/2015.
Meer actuele en meer uitgebreide informatie over deze initiatieven kunt u te allen tijde raadplegen in de regelgevingsagenda op www.regelgevingsagenda.bestuurszaken.be

Besluit hervorming SAR

Status van het initiatief: Lopend

Strategische doelstelling:

SD 4. Coördinatie van specifieke horizontale strategische prioriteiten voor de Vlaamse overheid

Statistiekdecreet

Status van het initiatief: Lopend

Strategische doelstelling:

SD3 De Vlaamse overheid beschikt over betrouwbare instrumenten die de ontwikkelingen in de samenleving, de internationale context en de beleidsuitvoering monitoren en evalueren. Die dragen ertoe bij dat de Vlaamse overheid slagkrachtig en onderbouwd op de actualiteit inspeelt en waar nodig de langetermijnvisie en het beleid bijstuurt

Decreet vereenvoudiging en digitalisering

Status van het initiatief: In voorbereiding

Strategische doelstelling:

SD 1 De Vlaamse Regering wordt ondersteund met een vlotte en betrouwbare dienstverlening en een innoverend procesmanagement voor de besluitvorming met het oog op een kwaliteitsvolle, coherente en transparante besluitvorming en regelgeving en een hoge rechtszekerheid

Decreet bestuurlijke handhaving

Status van het initiatief: In voorbereiding

Strategische doelstelling:

SD1 De Vlaamse Regering wordt ondersteund met een vlotte en betrouwbare dienstverlening en een innoverend procesmanagement voor de besluitvorming met het oog op een kwaliteitsvolle, coherente en transparante besluitvorming en regelgeving en een hoge rechtszekerheid

Decreet houdende regeling van het Rampenfonds

Status van het initiatief: In voorbereiding

Strategische doelstelling:

SD 4 Coördinatie van specifieke horizontale strategische prioriteiten voor de Vlaamse overheid

Decreet hervorming SAR

Status van het initiatief: Afgewerkt

Strategische doelstelling:

SD4 Coördinatie van specifieke horizontale strategische prioriteiten voor de Vlaamse overheid

Wijziging Kabinetsbesluit

Status van het initiatief: Afgewerkt

Strategische doelstelling:

SD1 De Vlaamse Regering wordt ondersteund met een vlotte en betrouwbare dienstverlening en een innoverend procesmanagement voor de besluitvorming met het oog op een kwaliteitsvolle, coherente en transparante besluitvorming en regelgeving en een hoge rechtszekerheid

Uitvoeringsbesluit eretekens

Status van het initiatief: Afgewerkt

Strategische doelstelling:

SD1 De Vlaamse Regering wordt ondersteund met een vlotte en betrouwbare dienstverlening en een innoverend procesmanagement voor de besluitvorming met het oog op een kwaliteitsvolle, coherente en transparante besluitvorming en regelgeving en een hoge rechtszekerheid

SD5 Communicatie vanuit een open houding, op maat van alle doelgroepen, met het oog op meer vertrouwen bij de burgers en de versterking van de beeldvorming en reputatie van Vlaanderen en de Vlaamse overheid

Instemming samenwerkingsakkoord Interfederaal Instituut voor de Statistiek

Gemeenschappelijke initiatief: Omgeving

Status van het initiatief: Afgewerkt

Strategische doelstelling:

SD3 De Vlaamse overheid beschikt over betrouwbare instrumenten die de ontwikkelingen in de samenleving, de internationale context en de beleidsuitvoering monitoren en evalueren. Die dragen ertoe bij dat de Vlaamse overheid slagkrachtig en onderbouwd op de actualiteit inspeelt en waar nodig de langetermijnvisie en het beleid bijstuurt.

Decreet tot wijziging van het DBRC-decreet

Gemeenschappelijke initiatief: Omgeving

Status van het initiatief: Afgewerkt

Strategische doelstelling:

SD1 De Vlaamse Regering wordt ondersteund met een vlotte en betrouwbare dienstverlening en een innoverend procesmanagement voor de besluitvorming met het oog op een kwaliteitsvolle, coherente en transparante besluitvorming en regelgeving en een hoge rechtszekerheid

SD3: Eenvoudige en doeltreffende instrumenten (Omgeving)

Decreet transitie Agentschap Informatie Vlaanderen

Hoofdbeleidsbrief: Bestuurszaken

Gemeenschappelijke initiatief: Algemeen Regeringsbeleid

Status van het initiatief: Lopend

Strategische doelstelling:

SD 2.2 Een sterk Agentschap Informatie Vlaanderen voor een grote digitale sprong voorwaarts (Bestuurszaken)

SD 5 Communicatie vanuit een open houding, op maat van alle doelgroepen, met het oog op meer vertrouwen bij de burgers en de versterking van de beeldvorming en reputatie van Vlaanderen en de Vlaamse overheid

Wijziging kaderdecreet bestuurlijk beleid

Hoofdbeleidsbrief: Bestuurszaken

Gemeenschappelijke initiatief: Algemeen Regeringsbeleid

Status van het initiatief: Afgewerkt

Strategische doelstelling:

1.2. Organisatieontwikkeling (Bestuurszaken)

4.2. Een professionele, eenvoudige en transparante organisatie (Bestuurszaken)

Decreet tot harmonisering van onteigeningen

Gemeenschappelijke initiatief: Omgeving

Status van het initiatief: Lopend

Strategische doelstelling:

SD3: Eenvoudige en doeltreffende instrumenten (Omgeving)

SD1 De Vlaamse Regering wordt ondersteund met een vlotte en betrouwbare dienstverlening en een innoverend procesmanagement voor de besluitvorming met het oog op een kwaliteitsvolle, coherente en transparante besluitvorming en regelgeving en een hoge rechtszekerheid

Decreet (Vlaams) bestuursrecht

Gemeenschappelijke initiatief: Bestuurszaken

Status van het initiatief: In voorbereiding

Strategische doelstelling:

1.2 Organisatieontwikkeling (Bestuurszaken)

SD 4 Coördinatie van specifieke horizontale strategische prioriteiten voor de Vlaamse overheid

Decreet houdende de reorganisatie van de Vlaamse overheid, de SERV en de strategische adviesraden

Gemeenschappelijke initiatief: Bestuurszaken

Status van het initiatief: In voorbereiding

Strategische doelstelling:

4.2 Een professionele, eenvoudige en transparante organisatie (Bestuurszaken)

SD 4 Coördinatie van specifieke horizontale strategische prioriteiten voor de Vlaamse overheid

BVR evaluatieprocedure regeringscommissarissen

Gemeenschappelijke initiatief: Bestuurszaken

Status van het initiatief: Afgewerkt

Strategische doelstelling:

SD4 Coördinatie van specifieke horizontale strategische prioriteiten voor de Vlaamse overheid

Fusie DAR en BZ tot beleidsdomein Kanselarij en Bestuur

Gemeenschappelijke initiatief: Bestuurszaken

Status van het initiatief: Afgewerkt

Strategische doelstelling:

SD1 De Vlaamse Regering wordt ondersteund met een vlotte en betrouwbare dienstverlening en een innoverend procesmanagement voor de besluitvorming met het oog op een kwaliteitsvolle, coherente en transparante besluitvorming en regelgeving en een hoge rechtszekerheid

Hergebruik van overheidsinformatie - omzetting 'PSI-richtlijn'

Hoofdbeleidsbrief: Bestuurszaken

Gemeenschappelijke initiatief: Algemeen Regeringsbeleid

Status van het initiatief: Afgewerkt

Strategische doelstelling:

SD 2.5. Volledige openheid en transparantie als logisch gevolg van een sterk informatiemanagement.

SD 5 Communicatie vanuit een open houding, op maat van alle doelgroepen, met het oog op meer vertrouwen bij de burgers en de versterking van de beeldvorming en reputatie van Vlaanderen en de Vlaamse overheid

Bijlage 2: Overzicht van de wijze waarop gevolg werd gegeven aan de resoluties en moties van het Vlaams Parlement tijdens de lopende legislatuur

Resolutie 366 (2014 – 2015) – Nr. 3 van 27 mei 2015 van Nadia Sminate, Ward Kennes, Bart Somers, Caroline Gennez en Elisabeth Meuleman betreffende de bestrijding van gewelddadige radicalisering

In het zittingsjaar 2014-2015 werd de resolutie betreffende de bestrijding van gewelddadige radicalisering goedgekeurd door het Vlaams Parlement op 27 mei 2015. Hierin werden 55 maatregelen naar voor geschoven. Elke minister rapporteert over de maatregelen uit de resolutie die tot zijn of haar bevoegdheid behoren in de respectievelijke beleidsbrieven.

24	Streven naar een gecoördineerd veiligheidsbeleid, waarbij overheden en diensten gestroomlijnd samenwerken;
	Vlaanderen levert een inbreng voor de kadernota integrale veiligheid en het nationaal veiligheidsplan (zie ook 43). Vlaanderen zal ook structureel betrokken worden bij de expertisenetwerken van het openbaar ministerie. Deze netwerken zijn samengesteld uit magistraten en experts (uit de administratie). Ze vervullen een belangrijke beleidsvoorbereidende rol: ze melden juridische en praktische problemen aan het College van procureurs-generaal (vb. inzake de praktische toepassing van de richtlijnen strafrechtelijk beleid), werken daarvoor oplossingen uit, formuleren aanbevelingen en maken ontwerpen van omzendbrieven en richtlijnen van strafrechtelijk beleid. Ik zal ook twee maal per jaar deelnemen aan de vergaderingen van het College van Procureurs-Generaal.
43	Actief bijdragen aan de federale kadernota Integrale Veiligheid en het Nationaal Veiligheidsplan; Op 3 juli heeft de Vlaamse Regering een inventaris met veiligheidsfenomeen gekoppeld aan Vlaamse bevoegdheden goedgekeurd, deze zal als leidraad dienen voor de Vlaamse deelnemers aan de interfederale expertengroep die de kadernota integrale veiligheid en het nationaal veiligheidsplan voorbereiden. De kadernota integrale veiligheid en het nationaal veiligheidsplan zullen in de loop van december door de Interministeriële Conferentie Vervolgings- en Handhavingsbeleid worden gevalideerd.

Motie 145 (2014 – 2015) – Nr. 3 van 9 december 2014 van de heren Matthias Diependaele, Koen Van den Heuvel en Bart Somers, mevrouw Grete Remen en de heren Peter Van Rompuy en Jan Hofkens tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Algemeen Regeringsbeleid 2014-2019.

Hierin wordt de Vlaamse Regering gevraagd:

1°	Een zeer actieve rol op te nemen in de overlegcomités om de zesde staatshervorming in praktijk te brengen, daarbij zowel zoekend naar maximale synergiën als naar het wegwerken van efficiëntie belemmerende anomalieën, teneinde voor burgers en ondernemingen een hogere output-inputratio te verkrijgen van de globale overheden
	De overdrachten zijn tot vandaag zonder grote moeilijkheden verlopen en dat is voor een groot stuk dankzij een doorgedreven coördinatie en permanente samenwerking en informatie-uitwisseling, zowel op intern Vlaams niveau als op interfederaal niveau. De resterende overdrachten zullen met dezelfde zorg en via dezelfde samenwerkingsverbanden opgenomen worden (OD 4.3).
2°	Haar nieuwe bevoegdheden qua strafrechtelijk beleid en veiligheidsbeleid op een coherente en omvattende wijze in te vullen, gebaseerd op een sterk intern coördinatiemechanisme
	Ik heb een brede politiek-ambtelijke werkgroep opgericht die instaat voor de coördinatie van het Vlaams vervolgingsbeleid. Voorts zal ik onder meer een VO-breed kader uitwerken voor strafrechtelijke en bestuursrechtelijke handhaving (OD 1.4).
3°	Duidelijk richting te geven aan de taakstellingen voor de Vlaamse overheid aan de hand van een goed afgelijnd kerntakenplan dat vooruitblijkt op een slanke, innovatieve overheid die werkt aan duurzame oplossingen
	De entiteiten en beleidsdomeinen binnen de Vlaamse overheid hebben in hun kerntakenplan aangegeven hoe men hun kernprocessen in de toekomst wil afbouwen, optimaliseren of overhevelen naar de lokale besturen. Samen met de andere ministers van de Vlaamse Regering, heb ik de kerntakenplannen getoetst aan de principes voor een resultaat- en klantgerichte overheid (OD 4.1).
4°	Prioritair in te zetten op die transities die nodig zijn om de economische slagkracht van Vlaanderen te versterken en daarbij in overleg te treden met de maatschappelijke stakeholders, zoals de sociale partners en op die wijze de condities te behouden waarin een warm en zorgzaam Vlaanderen mogelijk is. De doelstellingen van het Pact 2020 worden geactualiseerd in overleg met de sociale partners en de Verenigde Verenigingen
	De toekomstvisie en langetermijnkansen en -uitdagingen werden besproken met de partners en experts op twee

	stakeholderoverlegmomenten in mei en juni 2015. Tijdens deze overlegmomenten konden de aanwezigen ook voorstellen voor transitieprioriteiten maken. Dit alles mondde uit in een nota 'Een langetermijnstrategie voor Vlaanderen' en de Vlaamse Regering keurde deze nota principieel goed in september 2015 (OD 2.1). Zoals voorzien in het regeerakkoord werden de Pact 2020 indicatoren geëvalueerd in overleg met de sociale partners (SERV) en het middenveld (Verenigde Verenigingen) die het Pact hebben ondertekend. Op 26 juni 2015 keurde de Vlaamse Regering de aangepaste indicatorenset goed (VR 2015 2606 DOC.0622/1/2/3). Een jaarlijkse actualisering is voorzien, telkens tegen eind september (OD 3.2).
5°	In de domeinen waar dat mogelijk en zinvol is, vaste verandermomenten in te stellen om zo regelluwe periodes af te bakenen Ik wil het vertrouwen van burgers, bedrijven en verenigingen in de Vlaamse overheid verder verhogen. Ik zal tevens de communicatie over de inwerkingtreding van nieuwe regelgeving verbeteren en beter monitoren. Ik zal onderzoeken of de introductie van vaste verandermomenten in Vlaanderen daarbij een meerwaarde kan betekenen (OD 1.2).
6°	De overheidsaanbestedingen versterkt in te zetten als beleidsinstrument om innovatief-duurzame ontwikkelingen te stimuleren en zo kansen te creëren voor internationale marktpenetratie Ik wil samen met mijn collega's binnen de Vlaamse Regering inzetten op het identificeren van behoeften van aanbestedende diensten die significante duurzaamheidswinsten genereren indien zij op een innovatief-duurzame wijze worden ingevuld. Aankopers zullen we stimuleren om 'innovatiegericht' aan te besteden. Innovatie stimuleren betekent ook vernieuwende projecten opzetten en er uit leren voor de toekomst (OD 2.3).
7°	Te komen tot een snelle operationalisering van de dienst van de bestuursrechtcolleges De DBRC is als afzonderlijke entiteit binnen het beleidsdomein Kanselarij en Bestuur operationeel vanaf 1 november 2014 en dat zonder noemenswaardige opstart- of overgangsprikelen. In 2016 wordt verder ingezet op digitalisering en het organogram van de DBRC en de Vlaamse bestuursrechtscolleges wordt verder uitgebouwd (OD 1.3).
8°	De rechtstreekse communicatie met Europa te bevorderen door bijvoorbeeld in het kader van regionale hervormingsprogramma's en het streven naar de 2020-doelstellingen maximaal eigen regionale cijfers naar voren te schuiven Vlaanderen onderschrijft de Europa 2020-doelstellingen al jaren en neemt voor het Europees Semester het nodige eigenaarschap op. Vlaanderen is één van de enige regio's in de Europese Unie met een eigen Europa 2020-hervormingsprogramma en deze goede praktijk wordt ook in Europees

	verband onderkend. Ik zorgde ervoor dat voor het eerst het VHP integraal als bijlage bij het NHP werd opgenomen. Ik heb tijdens het voorbije Europees Semester ook ingezet op een verhoogde zichtbaarheid van de Vlaamse Europa 2020-werkzaamheden in Europees verband (OD2.2).
9°	De invloed van Vlaanderen in federale instellingen zoals het Planbureau en de Nationale Bank verder te versterken
	De samenwerking met de federale statistiekproducenten werd in 2015 verder gezet en zal ook in 2016 verder gezet worden met het oog op een betere ontsluiting van data over Vlaanderen (OD 3.5).
10° & 11°	Steunend op digitalisering van processen, zowel intern als extern, een verdere vereenvoudiging tot stand te brengen voor de burger of de onderneming die in contact treedt met de Vlaamse overheid, evenwel zonder de minder digitaal gerichte burger uit te sluiten
	In de communicatie met burgers en ondernemingen de mogelijkheden van verdere digitalisering aan te wenden om de communicatie gericht te laten verlopen en daarbij in toenemende mate te steunen op de modernere sociale media, alsook ruimte latend voor een invulling door private initiatieven die gebruikmaken van de open data die de Vlaamse overheid ter beschikking stelt
	De Vlaamse overheid zet al grote stappen in het aanwenden van digitalisering om meer op maat te werken (zie de beleidsbrief Bestuurszaken). Mijn diensten zullen daar in overleg met het Agentschap Informatie Vlaanderen aan meewerken (OD 5.3).
12°	Haar inspanningen onverminderd te blijven voortzetten om met de Europese Commissie tot een regeling te komen waarbij ook onder toepassing van de Europese boekhoudregels Vlaanderen de noodzakelijke investeringen kan uitvoeren
	Het Kenniscentrum PPS legde de focus op de continuïteit van de recurrente taken zoals kennisdeling, kennisopbouw en -verspreiding, projectbegeleiding en monitoring. Daarbij ging bijzondere aandacht naar de implementatie van ESR 2010 en de gevolgen hiervan voor publieke investeringsprojecten en PPS in het bijzonder (OD 2.4).

Bijlage 3: Koppeling van de strategische doelstellingen met de begroting 2016

Omschrijving	Begrotingsartikel
<i>SD 1 - Een vlotte en betrouwbare dienstverlening voor de Vlaamse Regering, een innoverend procesmanagement voor de besluitvorming en uitwerking van de Vlaamse justitie</i>	
OD 1.1 - Vlotte en betrouwbare dienstverlening voor de Vlaamse Regering en een coherente en transparante besluitvorming	PA0-1PDA2AA-WT
OD 1.2 - Verminderen van de regeldruk en verbeteren van de wetgevingstechnische kwaliteit en de praktische toepasbaarheid van decreten en uitvoeringsbesluiten in alle domeinen	PA0-1PDA2AA-WT
<i>SD 2 - Oplossingen voor complexe maatschappelijke uitdagingen door structurele beleidsondersteuning en programmawerking in het kader van een toekomstgericht en strategisch beleid op basis van een langetermijnvisie op de samenleving in Vlaanderen</i>	
OD 2.3 - Inzetten op een gecoördineerd, participatief en inclusief beleid rond duurzame ontwikkeling	PA0-1PEA2AA-WT
OD 2.4 - Verdere professionalisering en kennisdeling rond publiek-private samenwerking en overheidscontracten ter ondersteuning van investeringen (transversaal) en beleidscoördinatie overheidsopdrachten	PA0-1PEA2AB-WT PA0-1PEA4AK-WT - deel PPS
<i>SD 3 - Betrouwbare instrumenten beschikbaar voor de Vlaamse overheid die de ontwikkelingen in de samenleving, de internationale context en de beleidsuitvoering monitoren en evalueren</i>	
SD 3 globaal	PA0-1PEA4AK-WT - deel SVR
OD 3.1 - Periodieke verkenning van de omgeving waarin de Vlaamse overheid wil optreden en systematische analyse van internationale en langetermijnontwikkelingen met het oog op een adequaat beleid	PA0-1PEA2AE-WT PA0-1PEX2AI-WT
OD 3.2 - Ontwikkeling van een kader en instrumenten voor de Vlaamse overheid om de resultaten en effecten van het gevoerde beleid te volgen en erover te rapporteren en te communiceren.	PA0-1PEA2AE-WT
OD 3.3 - Systematische evaluatie van het beleid en de beleidsmaatregelen van de Vlaamse overheid om inzicht te verwerven in mogelijke effecten en zo nodig bij te sturen.	PA0-1PEA2AE-WT
OD 3.4 - Een gecoördineerd Vlaams statistiekbeleid	PA0-1PEA2AE-WT
OD 3.5 - Verzameling, bewerking en verrijking van data tot kwaliteitsvolle Vlaamse openbare statistieken met het oog op ontsluiting en verspreiding	PA0-1PEA2AE-WT
<i>SD 4 - Coördinatie van specifieke horizontale strategische prioriteiten voor de Vlaamse overheid</i>	
OD 4.7 - Risicobeheersing via crisismanagement, bedrijfscontinuïteit en rampenbeheersing	PA0-1PIA2AA-WT
OD 4.8 - Installatie bouwmeestercollege	PA0-1PEA2AJ-WT

<i>SD 5 - Communicatie vanuit een open houding, op maat van alle doelgroepen, met het oog op meer vertrouwen bij de burgers en de versterking van de beeldvorming en reputatie van Vlaanderen en de Vlaamse overheid</i>	
OD 5.1 - Integratie van communicatie in het beleid, zodat de gedragenheid van het beleid van de Vlaamse overheid wordt versterkt	PA0-1PEA2AF-WT
OD 5.2 - Inzicht in drempels en hefboomen om de effectiviteit van het beleid en de communicatie van de Vlaamse overheid te versterken	PA0-1PEA2AF-WT
OD 5.3 - Aanwending digitalisering om op mensenmaat te communiceren	PA0-1PEA2AF-WT
OD 5.4 - Coherent delen wat de Vlaamse overheid doet om haar herkenbaarheid te versterken	PA0-1PEA2AG-WT PA0-1PEA2AH-WT PA0-1PEA4AK-WT - deel Bestelloket
OD 5.5 - Inbedding van evaluatie en onderzoek voor de professionalisering van de communicatie	PA0-1PEA2AF-WT

Bijlage 4: Inhoudelijke rapportering over de opvolging van de aanbevelingen van het Rekenhof

Niet van toepassing.

Bijlage 5: Overzicht van de wijze waarop gevolg werd gegeven aan de arresten van het Grondwettelijk Hof en van het Hof van Justitie waarin Vlaamse decreten werden vernietigd of ongrondwettig of strijdig met het EU-recht werden bevonden

Niet van toepassing.